

नॅशनल हाय-स्पीड रेल्वे कॉर्पोरेशन लिमिटेड

मुंबई - अहमदाबाद हाय स्पीड रेल्वे प्रकल्प
प्रकल्पासाठी संक्षिप्त पुनर्वसन कृती योजना अहवाल

ऑगस्ट - 2021

द्वारे सुधारित:

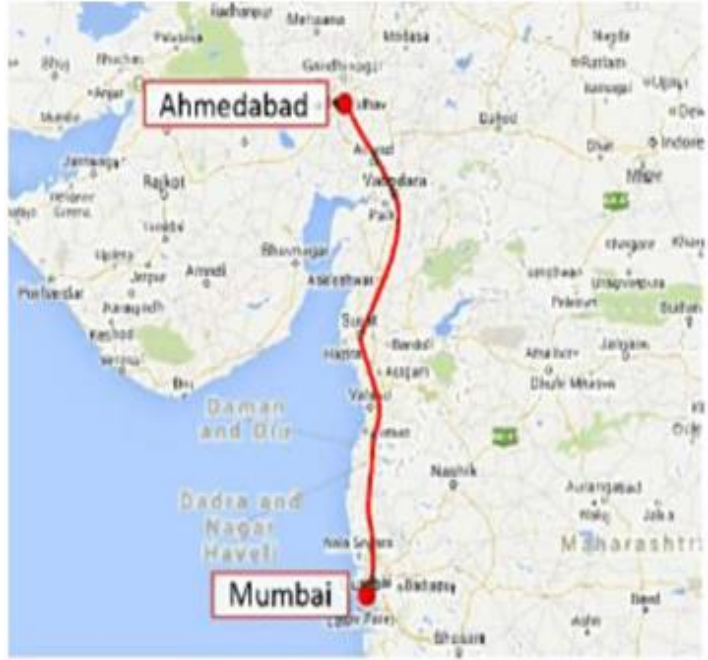
नॅशनल हाय-स्पीड रेल्वे कॉर्पोरेशन लिमिटेड

1. प्रकल्पावर एक दृष्टिक्षेप

रेल्वे मंत्रालयाने डिसेंबर 2009 मध्ये भारतीय रेल्वे विजन 2020 तयार केले. या दृष्टिक्षेपाने विद्यमान पारंपरिक मार्गांचे आधुनिकीकरण करणे आणि त्यांची रहदारी क्षमता वाढविणे तसेच हाय स्पीड रेल्वे लाईन्स विकसित करणे हा आहे. हाय स्पीड रेल्वे प्रणालीकरीता उमेदवार म्हणून सात मार्ग निवडले गेले. त्यापैकी, मुंबई-अहमदाबाद मार्गाला रेल्वे मंत्रालयाने स्थापन केलेल्या भारतीय राष्ट्रीय रेल्वे आधुनिकीकरण तज्ञ समितीने सर्वोच्च प्राधान्य दिले आहे. या योजनेच्या आधारे मुंबई-अहमदाबाद हाय स्पीड रेल्वे लागू होईल. या संदर्भात, जपान आणि भारताने या प्रकल्पावर संयुक्त अभ्यास आयोजित करण्यासाठी मे 2013 मध्ये संयुक्त **विधान** जारी केले होते. या निर्णयावर आधारित, मुंबई-मुंबई-अहमदाबाद हाय स्पीड रेल्वे कॉरीडॉरसाठी संयुक्त संभाव्यता अभ्यास डिसेंबर 2013 ते जून 2015 पर्यंत करण्यात आला. त्यानंतर, जपान आणि भारतच्या पंतप्रधानांनी डिसेंबर 2015 मध्ये मुंबई अहमदाबाद मार्गावर शिंकांसेन हाय स्पीड रेल्वे (HSR) सिस्टीम सादर करण्यास सहमती दर्शविली.

आकृती-1: मुंबई-अहमदाबाद हाय स्पीड रेल्वे मार्ग

मुंबई-अहमदाबाद हाई स्पीड रेल्वे लाईन (HSRL), मुंबई ही महाराष्ट्राची राजधानी आणि भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वाधिक लोकसंख्या असलेली महानगरी आहे, हिला गुजरात चे महानगर अहमदाबाद याच्याशी जोडेल. अंदाजे 508 किलोमीटर लांबी असलेली ही हाई स्पीड रेल्वे लाईन अरबी समुद्राच्या किनारपट्टीवर चालणारी असेल व सुरत आणि वडोदरा, जी

गुजरातमधील अनुक्रमे दुसरे आणि तिसरे मोठे शहर आहे त्यांना जोडेल. ही रेल्वे लाईन महाराष्ट्र, गुजरात व दादरा आणि नगर हवेली मधील बारा जिल्ह्यांमधून जाणार आहे. या रेल्वे लाईनची लांबी महाराष्ट्रात 160.02 किलोमीटर, दादरा आणि नगर हवेली मध्ये 4.302 किलोमीटर आणि गुजरात मध्ये 348.152 किलोमीटर असणार आहे.

2. प्रकल्पाचे फायदे:

या प्रकल्पाचा उद्देश आर्थिक, पर्यावरण आणि सामाजिकदृष्ट्या फायदेशीर असलेली शाश्वत पायाभूत सुविधा निर्माण करण्याचा आहे. हाई स्पीड रेल्वेचे फायदे आर्थिक आणि सामाजिक दृष्टिकोनातून वेगवेगळ्या पद्धतीने येतात, जसे रेल्वे लाईन तयार करण्याकरिता स्थानिक लोकांना मिळणारा रोजगार व तयार झाल्यानंतर लोक आणि उत्पादनांची वाहतुकीतून होणारा स्थानिक व्यवसायाचा आर्थिक विकास.व्यवहार्यता टप्प्यावर जेआयसीए (जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी -JICA) द्वारा केलेल्या मूल्यांकनानुसार, हाय स्पीड रेल्वेच्या परताव्याचा आर्थिक दर सुमारे 11.8% आहे. HSR प्रकल्प भारताच्या **सकल देशांतर्गत उत्पादनाच्या** जवळपास एक तृतीयांश योगदान **देणाऱ्या** दोन भारतीय राज्यांच्या **राजधानीनां** जोडण्याचा प्रयत्न करित आहे. मुंबई / ठाणे आणि अहमदाबाद या महानगरांव्यतिरिक्त, सुरत व वडोदरा सारखे अनेक शहरी समूह आहेत जे या हाय-स्पीड पॅसेंजर ट्रेन कनेक्टिव्हिटीचा लाभ घेतील. हे संरेखन बहुतांश प्रमाणावर विद्यमान रेल्वे ट्रॅक आणि मुंबई व अहमदाबादला जोडणाऱ्या राष्ट्रीय महामार्ग- 8च्या समांतर चालते. मोठी शहरे व जवळच्या लहान शहरांना जोडणाऱ्या हाई स्पीड रेल्वे प्रणालीमुळे कामगारांसाठी द्वितीय श्रेणी शहरे अधिक आकर्षक बनतील व महानगरांमध्ये असलेली वाहतूक कोंडी व प्रदूषण कमी करण्यास मदत मिळेल.

3. अंमलबजावणी संस्था

राष्ट्रीय हाय-स्पीड रेल्वे कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (NHSRCL) हा हाई स्पीड रेल्वे प्रकल्प अंमलबजावणीसाठी भारत सरकारचा आणि गुजरात व महाराष्ट्र सरकारचा संयुक्त उपक्रम आहे.

4. प्रकल्पासाठी एकूण जमीनीची आवश्यकता

एकूण 297 गावांमध्ये 1396.00 हेक्टर जमीन असलेले 9814 जमीन भूखंड आवश्यक आहेत. यामध्ये खाजगी जमीन, सरकारी जमीन, **वन** जमीन आणि भारतीय रेल्वेची जमीन समाविष्ट आहे. सुमारे 73.15% प्रभावित जमीन भूखंड खाजगी जमीन आहेत आणि उर्वरित जमीन भारतीय रेल्वे, सरकारी जमीन आणि वन जमीन आहे.

5. पुनर्वसन कृती योजनेचे मुख्य उद्दिष्ट

तपशीलवार पुनर्वसन कारवाई योजनेचे (RAP) मुख्य उद्दिष्ट हे सुनिश्चित करणे आहे की प्रकल्पाची रचना आणि अंमलबजावणी पर्यावरण व सामाजिक दृष्टिकोनातून JICA 2010¹ च्या मार्गदर्शक तत्वांवर आधारित व सामाजिकरित्या स्वीकार्य आहे. जुलै 2017 ते जुलै 2018 पर्यंत, एक सामाजिक परिणाम मूल्यांकन अभ्यास केला गेला ज्यावर RAP तयार केला गेला आहे. RAP ला 10 ऑगस्ट 2018 रोजी JICA ने मंजूर केले आहे. या प्रकल्पातील सर्व संभाव्य सामाजिक समस्या **अधोरेखित केल्या गेल्या** आहेत आणि प्रकल्पाचे परिणाम कमी करण्यासाठी उपाय योजना विकसित केली गेली आहे. **अशा प्रकारे, पुनर्स्थापना उपक्रमांसाठीचे बजेट, ऑगस्ट २०२१ मध्ये सुधारित करण्यात आले आहे.** RAP लागू करण्याचे **सुधारित** अंदाजे खर्च रुपये 16,695 कोटी आहे.

6. प्रकल्पाचा प्रभाव

¹ https://www.jica.go.jp/english/our_work/social_environmental/guideline/pdf/guideline100326.pdf

प्रकल्पाचा आकार सरळ रेषेत असल्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर विस्थापनाची गरज भासत नाही. जीवनावश्यकतेवर प्रभाव मुख्यत्वे खाजगी शेती जमीन आणि प्रकल्प कॉरिडॉरमध्ये पडणाऱ्या व्यवसायिक युनिट्स चे अधिग्रहण झाल्यामुळे होणार आहे .

प्रकल्प प्रभाव सारांश	
•	प्रकल्पग्रस्त कुटुंबांची (PAH) एकूण संख्या: 15,341
•	प्रभावित शीर्षक धारकांची संख्या: 10,547
•	प्रभावित शीर्षक धारक नसलेल्यांची संख्या: 4,794
•	प्रभावित एकूण संरचनांची संख्या: 8877
•	प्रभावित CPR ची एकूण संख्या: 158
•	प्रभावित व्यवसायिक संरचनांची एकूण संख्या: 778
•	प्रभावित झाडांची एकूण संख्या: 2,27,016

एकूण 1396 हेक्टर जमीन अधिग्रहित करण्याचा प्रस्ताव आहे ज्यातील 1021.20 हेक्टर खाजगी जमीन आहे आणि उर्वरित सरकारी जमीन किंवा वन जमीन आहे. अधिग्रहित करण्याची प्रस्तावित जमिनीची एकूण संख्या 9,814 आहे. **सुमारे 99.75% जमीन पार्सल आणि PAH चे सर्वेक्षण ऑगस्ट 2021 पर्यंत कव्हर केले गेले. अंदाजे 15,341 कुटुंबे (PAHs) प्रकल्पामुळे प्रभावित होतील असा अंदाज आहे.**

एकूण प्रभावित कुटुंबांपैकी सुमारे 29% कुटुंबांना कमकुवत मानले गेले आहे. जमनीच्या व्यतिरिक्त 8,877 संरचनांवर प्रकल्पाचा प्रभाव पडण्याचा अंदाज आहे आणि प्रकल्पांमुळे 158 CPR प्रभावित होणार आहेत. तक्ता 1 मध्ये जिल्हावार सारांश खाली दिलेला आहे.

तक्ता 1: संरेखनात 12 जिल्हे आणि केंद्र शासित प्रदेशावर प्रकल्पाचा प्रभाव

अ क्र	जिल्हा	क्षेत्रफळ हेक्टर	खाजगी जमीन हेक्टर	एकूण भूखंडांची संख्या	सर्वेक्षण केलेल्या भूखंडांची संख्या	सर्वेक्षण केलेल्या भूखंडांची टक्केवारी	वास्तविक माहिती		CPR ची संख्या
							PAH	संरचना	
1	अहमदाबाद	133.38	27.22	223	223	100.00	327	425	25
2	खेडा	110.34	98.98	928	928	100.00	726	358	15
3	आनंद	53.41	47.39	632	632	100.00	510	307	5
4	वडोदरा	141.35	106.68	1063	1063	100.00	1170	921	12
5	भरूच	139.99	127.17	1139	1139	100.00	991	177	8
6	सुरत	161.93	144.04	1067	1067	100.00	972	593	19

अ क्र	जिल्हा	क्षेत्रफळ हेक्टर	खाजगी जमीन हेक्टर	एकूण भूखंडांची संख्या	सर्वेक्षण केलेल्या भूखंडांची संख्या	सर्वेक्षण केलेल्या भूखंडांची टक्केवारी	वास्तविक माहिती		CPR ची संख्या
							PAH	संरचना	
7	नवसारी	93.17	81.46	819	819	100.00	827	455	14
8	वलसाड	122.43	107.4	1225	1225	100.00	1393	1065	16
9	पालघर	284.78	187.55	1507	1482	98.34	6998	3719	36
10	ठाणे	142.4	81.87	1063	1063	100.00	1230	791	8
11	दादरा आ ण नगर हवेली	8	7.52	143	143	100.00	197	66	0
12	मुंबई	4.82	3.92	5	5	100.00	0	0	0
एकूण		1396.00	1021.20	9814	9789	99.75	15341	8877	158

स्रोत: 295 गावांसाठी (पालघर मधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि ऑगस्ट 2021 पर्यंत तयार केलेला सूक्ष्म आराखडा.

टीप: पालघर जिल्हा/पालघर तालुका 2 गावे (म्हणजे कल्लाळे आणि खानिवडे) JMS साठी ऑगस्ट २०२१ पर्यंत प्रलंबित आहेत प्रकारानुसार संरचनांचा तपशील तक्ता २.४ मध्ये प्रदान केला आहे.

प्रकल्पासाठी एकूण भूखंड गरजेपैकी 99.75% भूखंडांचे सर्वेक्षण करण्यात आले. या सर्वेक्षणातून येणारी माहिती PAH वरील अंदाज बांधण्याकरिता वापरण्यात आली, जेणेकरून या प्रकल्पाचे परिणाम तसेच प्रकल्पामुळे पडणाऱ्या परिणामांना सौम्य करण्यासाठीचे अहवाल बनविण्यास मदत मिळाली. 15,341 पेक्षा जास्त चे PAH सर्वेक्षण केल्यामुळे सांख्यिकीयदृष्ट्या मजबूत असल्यामुळे अंदाजानुसार मळालेली PAH ची एकूण आकडेवारी योग्य असल्याचे मानले गेले. संरचनेचे मूल्यांकन रिपोर्ट आणि JMS रिपोर्ट्समधून संरचनांची संख्या आणि क्षेत्र ओळखले गेले. ऑगस्ट २०२१ रोजी निर्धारित केलेली वास्तविक जमीन आणि PAH क्रमांक तक्ता १ मध्ये दिलेला आहे. अनुमानांवर आधारित अंदाज आवश्यक मानले गेले आहेत कारण त्याद्वारे प्रकल्पाच्या प्रभावांचा अंदाज लावता येईल जेणेकरून अपुऱ्या निदानाची शक्यता कमी करून योग्य ती उपाय योजना करता येतील.

प्रकल्प सरळरेषेत असल्यामुळे समुदायांचे मोठ्या प्रमाणात विस्थापन अपेक्षित नाही. उपजीविकेवरील परिणाम प्रामुख्याने प्रकल्प कॉरिडॉरमधील खाजगी जमीन व व्यवसायिक युनिट्सच्या अधिग्रहणामुळे आहेत. जमिनीवर पडणाऱ्या प्रभावांच्या तुलनेत संरचना आणि इतर शाश्वत मालमत्तेवरील परिणाम अत्यंत कमी आहे.

सरळ रेषेतील या प्रकल्पाच्या प्रमुख प्रभावाने पैकी एक प्रवेश प्रतिबंध आहे. या प्रकल्पाची उभारणी **उंच पुलावर** केली जाणार असल्याचे लक्षात घेता, सदर प्रकल्प चालू झाल्यानंतर प्रवेशावर निर्बंध किंवा समुदायांना वेगळे करणार नाही. प्रकल्पाचे बांधकाम टप्प्याटप्प्याने केले जाईल. **उंच पुलाच्या** दोन्ही बाजूंच्या समुदायांना **वावरण्यासाठी** पुरेसा प्रवेश **दिला** जाईल.

6.1. भूमी अधिग्रहणाची व्याप्ती

भूसंपादन **नियोजनानुसार** प्रकल्पाचा कॉरिडॉर 508.17 किलोमीटर लांबीचा असून 297 गावातून प्रवास करतो याकरिता एकूण 1396 हेक्टर जमीन लागणार आहे. संपादित **करावयात येणारी** खाजगी जमीन 1021.20 हेक्टर आहे जी एकूण जमिनीच्या 71% आहे. 374.80 हेक्टर जमीन सरकारी मालकीची आहे ज्यात 148.62 हेक्टर सरकारी प्लॉट्स, 127.50 हेक्टर भारतीय रेल्वे आणि 98.68 हेक्टर वन जमीन आहे. सरकारी जमिनी मध्ये रस्त्यावरची जमीन देखील समाविष्ट आहे. सरकारी जमिनीमध्ये रेल्वेची जागा, कालवे आणि गावठाण इत्यादी आहेत. वनजमीन मुख्यत्वे महाराष्ट्र राज्यात आहे (95.85 हेक्टर). या प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या जमिनीमध्ये **उंच पुलाहून जाणारी** रेल्वे लाईन, रेल्वे लाईनच्या रखरखावासाठीचा रस्ता आणि स्टेशन इत्यादींचा समावेश आहे. प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेली खाजगी जमीन प्रामुख्याने संमती-पुरस्कारांद्वारे अधिग्रहित केली जाईल आणि सरकारी जमीन अंतर-सरकारी प्रक्रियेद्वारे हस्तांतरित केली जाईल. प्रकल्पासाठी लागणारी जमीन मालकी हक्काप्रमाणे तक्ता 2 मध्ये दाखवली आहे

तक्ता 2: मालकी हक्काप्रमाणे जमीन

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	गावांची संख्या	प्रभावित प्लॉटची संख्या					जमीन क्षेत्र हेक्टर				
		खाजगी	सरकारी	वन	भारतीय रेल्वे	एकूण	खाजगी	सरकारी	वन	भारतीय रेल्वे	एकूण
अहमदाबाद	16	142	32	0	49	223	27.22	2.04	0	104.12	133.38
खेडा	23	801	124	0	3	928	98.98	10.7	0	0.66	110.34
आनंद	11	546	85	0	1	632	47.39	5.96	0	0.06	53.41
वडोदरा	35	907	117	0	39	1063	106.68	13.86	0	20.81	141.35
भरूच	27	1004	134	0	1	1139	127.17	12.75	0	0.07	139.99
सुरत	28	919	146	0	2	1067	144.04	17.78	0	0.11	161.93
नवसारी	28	716	102	0	1	819	81.46	11.67	0	0.04	93.17
वलसाड	30	1061	154	10	0	1225	107.4	12.2	2.83	0	122.43

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	गावांची संख्या	प्रभावित प्लॉटची संख्या					जमीन क्षेत्र हेक्टर				
		खाजगी	सरकारी	वन	भारतीय रेल्वे	एकूण	खाजगी	सरकारी	वन	भारतीय रेल्वे	एकूण
पालघर	73	1158	256	91	2	1507	187.55	25.65	71.03	0.55	284.78
ठाणे	22	886	75	99	3	1063	81.87	34.63	24.82	1.08	142.4
दादरा आण नगर हवेली	2	136	7	0	0	143	7.52	0.48	0	0	8.00
मुंबई	2	4	1	0	0	5	3.92	0.9	0	0	4.82
एकूण	297	8280	1233	200	101	9814	1021.20	148.62	98.68	127.50	1396.00
टक्केवारी (%)		84.4	12.6	2.0	1.0	100.00	73.15	10.65	7.06	9.14	100.00

स्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

भूखंडांमुळे परिणाम होणाऱ्या शीर्षकधारकांच्या व्यतिरिक्त, ना-शीर्षकधारकांवर देखील याचा परिणाम होणार आहे, त्यामुळे अनैच्छिक पुनर्वसन होवू शकते. या RAP अहवालामध्ये शीर्षक धारक आणि ना-शीर्षकधारक दोघांच्या पुनरुत्थानाचे उपाय योजना करण्यासाठी पर्याप्त सुरक्षा उपायांचा समावेश आहे (पात्रता / हक्क सारणी (एंटाइटलमेंट मॅट्रिक्स), उत्पन्न पुनर्वसन योजना, पुनर्वसन जागेचा विकास).

6.2. संरचने

जमिनीच्या व्यतिरिक्त, ऑगस्ट २०२१ पर्यंत RAP अंमलबजावणी दरम्यान एकूण ८,८७७ संरचना ओळख पटली आहे ज्यात १५,३४१ कुटुंबांची घरे, दुकाने, गुरांचे शेड, खाजगी मंदिरे, शौचालये, स्वयंपाक घर, स्टोअर रूम, गोदाम इत्यादींचा समावेश आहे. तक्ता 3 मध्ये संरचनांचे गमावलेल्या PAH तपशील प्रदान केले आहेत.

तक्ता 3: संरचनासह PAH चे तपशील

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	संरचनासह PAH चे तपशील							एकूण प्रभावित सदन	एकूण प्रभावित संरचना
	कोणतीही संरचना नसलेले	1 संरचना	2 संरचना	3 संरचना	4 संरचना	5 संरचना	6 संरचना		
अहमदाबाद	66	230	12	5	4	4	6	327	425
खेडा	481	177	43	15	6	2	2	726	358
आनंद	203	157	78	51	16	5	0	510	307

जिल्हा/ केंद्रशा सत प्रदेश	संरचनासह PAH चे तपशील							एकूण प्रभावित सदन	एकूण प्रभावित संरचना
	कोणतीही संरचना नसलेले	1 संरचना	2 संरचना	3 संरचना	4 संरचना	5 संरचना	6 संरचना		
वडोदरा	249	518	204	84	40	10	65	1170	921
भरूच	861	101	22	2	2	0	3	991	177
सुरत	678	153	67	25	27	9	13	972	593
नवसारी	590	137	43	24	17	10	6	827	455
वलसाड	781	368	123	75	18	14	14	1383	1065
पालघर	3979	2652	214	67	32	14	40	6998	3719
ठाणे	801	320	51	24	11	5	18	1230	791
दादरा आणि नगर हवेली	132	64	1	0	0	0	0	197	66
मुंबई	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	8821	4877	858	372	173	73	167	15341	8877
टक्केवारी (%)	57.50	31.79	5.59	2.42	1.13	0.48	1.09	100.00	

स्त्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

प्रभावित संरचनेत निवासी श्रेणीमध्ये मुख्यत्वे घरे, गोठे, बोअरवेल, सीमा भिंती यांचा समावेश आहे, तर व्यावसायिक श्रेणी अंतर्गत गोदाम, सामान कक्ष, कारखाना, उपहारगृह, दुकान, कार्यशाळा, स्टॉल, पार्किंग शेड, कुक्कुटपालन, गॅस प्लांट, डेअरी फार्म, संगमरवरी घर, ऑटो गॅरेज, कंपनी आणि पेट्रोल पंप यांचा समावेश आहे. जमिनीवरील प्रभावांच्या तुलनेत संरचना आणि इतर शाश्वत मालमत्तेवर प्रकल्पाचा एकूणच प्रभाव **लक्षणीय** नाही. जिल्हास्तरीय संरचनेवरील तपशील तक्ता 4 मध्ये दिला आहे.

तक्ता 4 मध्ये बांधकामाच्या प्रकारानुसार श्रेणीवार संख्या पुर वल्या गेल्या आहेत. **ऑगस्ट २०२१ पर्यंत प्रभावित करण्याच्या संरचनांसाठी बांधकामाच्या प्रकाराचे विश्लेषण असे दर्शविते की अंदाजे ३१% पक्के आहेत, ५६% रचना अर्ध पक्के आहेत, १३% कच्चे आहेत.** माहितीचे विश्लेषण असे दर्शवते की प्रभावित क्षेत्र अंदाजे 290,322 चौरस मीटर पक्के बांधकाम, 229,912 चौरस मीटर अर्ध पक्के बांधकाम आणि 44,041 चौरस मीटर कच्चे

बांधकाम आहे. प्रभावित संरचनांचे एकूण क्षेत्र अंदाजे 564,275 चौरस मीटर आहे. या आकड्यांचा संयुक्त मोजमाप सर्वेक्षणानंतर आणि संरचना मूल्यांकन अहवालांवर आधारित आहेत.

तक्ता 4: जिल्ह्यानुसार संरचनांचा तपशील

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	संरचनांची संख्या	घरे	सीमा भिंती	बोअर वेल	मंदिर	फार्म हाऊस	खान गृह	गोठे	गोदाम	सामान कक्ष	ऑटो गॅरेज	स्वयं पाक घर	शौचा लय	पाण्या ची टाकी	कार खाना	तलाव	उपहार गृह
अहमदाबाद	425	244	29	9	13	1	2	3	1	0	0	1	12	7	0	0	0
खेडा	358	121	68	13	14	0	0	9	6	0	0	0	37	61	3	0	1
आनंद	307	75	61	16	12	2	7	19	0	19	0	3	14	53	2	0	0
वडोदरा	921	359	141	26	16	0	46	9	2	9	1	0	6	74	1	0	0
भरूच	177	58	23	9	0	0	4	9	0	0	0	2	10	12	0	0	0
सुरत	593	104	163	68	4	0	14	8	41	34	1	0	23	53	9	0	0
नवसारी	455	108	121	58	8	1	24	9	1	20	0	1	15	23	0	0	0
वलसाड	1065	41	168	71	10	0	49	11	1	0	1	2	119	60	7	0	0
पालघर	3719	2592	157	203	7	0	42	22	1	1	0	0	152	20	11	2	0
ठाणे	791	291	28	0	1	0	1	3	4	0	0	10	38	31	0	0	1
दादरा आणि नगर हवेली	66	43	16	2	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
मुंबई	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	8877	4036	975	475	85	5	189	103	57	83	3	19	427	394	33	2	2
टक्केवारी (%)	100	45.47	10.98	5.35	0.96	0.06	2.13	1.16	0.64	0.94	0.03	0.21	4.81	4.44	0.37	0.02	0.02

स्त्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	ट्यूब वेल/ कूप नलिका	दुकान लरी	वहीर	कार्यशाळा	स्टॉल	पाक शेड	कुक्कुट पालन	गॅस प्लांट	जिने	घराचे कुंपण	शाळेची इमारत	दुग्ध शाळा	हातपंप	संगमरवरी घर	व्यवसायिक आस्थापन	कंपनी	पेट्रोल पंप
अहमदाबाद	0	8	0	2	0	7	3	0	0	2	0	1	0	0	0	1	0
खेडा	0	0	0	1	0	1	0	4	0	2	0	2	0	1	0	1	0

जिल्हा/ केंद्रशासित प्रदेश	ट्यूब वेल/ कूप नलिका	दुकान	लरी	वहीर	कार्यशाळा	स्टॉल	पार्किंग शेड	कुक्कुट पालन	गॅस प्लांट	जिने	घराचे कूपण	शाळेची इमारत	दुग्ध शाळा	हातपंप	संगमरवरी घर	व्यवसायिक आस्थापन	कंपनी	पेट्रोल पंप
आनंद	0	6	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
वडोदरा	0	58	0	2	0	48	50	0	1	17	0	0	0	8	2	6	4	0
भरुच	8	1	0	4	5	0	12	1	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0
सुरत	0	8	0	10	0	0	29	1	0	19	0	0	0	0	0	4	0	0
नवसारी	0	2	0	8	0	0	35	1	8	0	2	0	0	5	0	0	5	0
वलसाड	0	31	0	11	2	0	74	2	3	8	369	0	0	19	0	6	0	0
पालघर	0	7	0	20	0	0	22	3	1	0	19	8	0	6	0	332	22	0
ठाणे	0	35	0	5	2	0	29	1	0	1	0	1	0	0	0	221	1	0
दादरा आणनगर हवेली	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
मुंबई	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	8	156	0	65	9	56	254	14	14	50	390	31	0	39	2	570	33	1
टक्केवारी (%)	0.09	1.76	0.00	0.73	0.10	0.63	2.86	0.16	0.16	0.56	4.39	0.35	0.00	0.44	0.02	6.42	0.37	0.01

स्त्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सक्षम आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

6.3. झाडांवर प्रभाव

वन आणि बिगर वन क्षेत्र मिळून अंदाजे 2,27,016 इतक्या झाडांवर प्रकल्पाचा प्रभाव अपेक्षित आहे. (72,610 पिकांच्या झाडांचा समावेश म्हणजे केळी, निलगिरी आणि बांबू) ऑगस्ट 2021 पर्यंत RAP अंमलबजावणी दरम्यान वन आणि बिगर वने दोन्ही भागात प्रकल्पामुळे प्रभावित होण्याची अपेक्षा आहे. मुंबई पासून सुरुवात करून प्रत्येक 100 किलोमीटरच्या प्यात झाडांची प्रभावित मोजलेली आहे, त्यात वन जमीन सरकारी जमीन आणि खाजगी जमनीचा समावेश आहे. तक्ता 5 मध्ये प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या झाडांची माहिती दिलेली आहे.

तक्ता 5: प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या झाडांची माहिती.

मुंबई पासूनचे अंतर कि मी	झाडांची संख्या	वनातील झाडे	सरकारी जमिनीवरील झाडे	खासगी जमिनीवरील झाडे
0-100	22,867	9,594	3,564	9,160
100-200	95,352	8,996	9,698	63,448
200-300	55,658	1,243	91	63,669
300-400	24,808	238	1,599	27,383
400-508	28,332	50	5,139	23,143
एकूण	2,27,016	20,121	20,092	186,803

स्त्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

6.4. शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारक

ऑगस्ट 2021 पर्यंत RAP अंमलबजावणी दरम्यान दोन्ही शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारकांचे मूल्यांकन केले गेले आहे आणि निष्कर्ष सूचित करतात की अंदाजे 68.75% शीर्षकधारक आहेत आणि 31.15% ना-शीर्षकधारक आहेत. तपशील तक्ता 6 मध्ये दिले आहेत.

तक्ता 6: शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारकांच्या विभागणी सह PAH

जिल्हा	PAH ची मालकी						एकूण
	शीर्षकधारक	ना-शीर्षकधारक					
		अतिक्रमण	अनधिकृत रहिवासी	भाडेकरू	इतर	एकूण	
अहमदाबाद	158	0	169	0	0	169	327
खेडा	712	0	14	0	0	14	726
आनंद	494	0	16	0	0	16	510
वडोदरा	850	0	320	0	0	320	1170
भरुच	906	0	85	0	0	85	991
सुरत	944	28	0	0	0	28	972
नवसारी	803	24	0	0	0	24	827
वलसाड	1373	20	0	0	0	20	1393
पालघर	3075	2993	460	470	0	3923	6998
ठाणे	1056	92	37	45	0	174	1230

दादरा आणि नगर हवेली	176	0	21	0	0	21	197
मुंबई	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	10547	3157	1122	515	0	4794	15341
टक्केवारी (%)	68.75					31.25	100

स्रोत: 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत

टीप: उपरोक्त तक्त्यामध्ये ना-शीर्षकधारकांचे तपशील ज्यात अतिक्रमण करणारे, अनधिकृत रहिवासी, भाडेकरू वरील सारणीत समाविष्ट केले गेले आहेत.

6.5. पुनर्वसन करायच्या PAH ची संख्या

स्थानांतरित होण्याची गरज असलेल्या PAH ची संख्या तक्ता 7 मध्ये प्रदान केली गेली आहे आणि RAP अध्याय 6 मध्ये तपशीलवार चर्चा केली आहे. वास्तविक स्थानांतरित PAP साठी पुनर्वसन साइटचे विकस तपशील RAP अध्याय 6 मध्ये दिले आहे.

तक्ता 7: स्थानांतरित करण्याची गरज असलेल्या PAH ची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा	PAH ज्यांना RAP नुसार 10.08.2018 रोजी स्थलांतरित करणे आवश्यक आहे	31.08.2021* रोजी RAP अंमलबजावणी दरम्यान पुनर्स्थापनासाठी PAH ओळखला गेला
1	अहमदाबाद	149	190
2	खेडा	25	121
3	आनंद	25	75
4	वडोदरा	446	473
5	भरूच	29	57
6	सुरत	49	104
7	नवसारी	214	87
8	वलसाड	376	369
9	पालघर	485	2613
10	ठाणे	30	316

11	दादरा आणि नगर हवेली	59	45
एकूण		1887	4450

स्रोत: जनगणना सर्वेक्षण डेटा, डिसेंबर 2017 - जुलै 2018 आणि 295 गावांसाठी (पालघरमधील दोन गावे वगळता) MAHSR JMS अहवाल प्राप्त झाले आणि तयार सूक्ष्म आराखडा ऑगस्ट 2021 पर्यंत / हरकती आणि दाव्यांची तपासणी यावर आधारित अद्यतनित.

*टीप: पुनर्स्थापनेसाठी ओळखण्यात आलेली PAH ची संख्या वास्तविक JMS सर्वेक्षणावर आधारित आहे (सर्व शीर्षकधारक, अतिक्रमण करणारे, अनधिकृत रहिवासी, गोला प्लॉट्स मधील एकाधिक मालकी आणि अंशतः प्रभावित झालेल्यासाठी नुकसान भरपाई आणि आर-आर सहाय्याच्या विचारामुळे क्रमांक लक्षणीय वाढला आहे. राहण्यासाठी संरचनेचा वापर करणे शक्य नव्हते, अलाइनमेंट शिफ्ट, वडोदरा आणि ठाणे येथील स्टेशनचे स्थलांतर).

7. मूलभूत कायदे व भूसंपादन धोरण आणि MAHSR प्रकल्पासाठी पुनर्वसन व पुनर्वसाहत

खालील विभागात भूसंपादन भरपाई आणि पुनर्वसन यासंबंधीचे कायदे व प्रकल्पग्रस्त कुटुंब आणि व्यक्तींसाठी (PAHs & PAPs) पुनर्वसन सहाय्य करण्यासाठीचे धोरण आणि प्रक्रियांचे वर्णन केलेले आहे.

तक्ता 8: MHASR प्रकल्पासाठी लागू कायदे / दिशानिर्देश

अ क्र	राज्य / केंद्रशासित प्रदेश	कायदे / सरकारी आदेश / दिशानिर्देश
1.	गुजरात	<ul style="list-style-type: none"> जमीन अधिग्रहण आणि पुनर्वसन (RFCTLARR, गुजरात सुधारित) कायदा, 2016 मधील वाजवी भरपाई आणि पारदर्शकताचा अधिकार गुजरात सरकार महसूल विभाग प्रस्ताव क्रमांक: LAQ - 22-2014 / 54 / 5-कलम 23 ए अंतर्गत संमती पुरस्कार जाहीर करणे.
2.	दादरा आणि नगर हवेली	<ul style="list-style-type: none"> RFCTLARR कायदा, 2013
3.	महाराष्ट्र	<ul style="list-style-type: none"> सरकार निर्णय सं. संकीर्ण-03/2015 / पॅरा. क्र .3 / ए -2 डीटी 12 मे 2015, महसूल व वन विभाग, शासन. महाराष्ट्र- संदर्भ: प्रत्यक्ष खरेदी पद्धतीने वार्ताद्वारे सिंचन आणि इतर प्रकल्पांसाठी खाजगी जमीन अधिग्रहण राजपत्र अधिसूचना (RNI No. MAHENG/2009/35528), महाराष्ट्र सरकार राजपत्र अधिसूचना (RNI No. MAHENG/2009/35528), महाराष्ट्र सरकार PESA च्या रेषीय प्रकल्पांवर सवलत
4.	राष्ट्रीय स्तरावरचे कायदे	<ul style="list-style-type: none"> RFCTLARR कायदा, 2013 अनुसूचित जमाती आणि इतर पारंपारिक वनवासी(वन अधिकारांची ओळख) कायदा, 2006

		<ul style="list-style-type: none"> भारतीय राजपत्र, असाधारण, S.O 425(E), ग्रामीण विकास मंत्रालय अधिसूचना 9 फेब्रुवारी 2016 पंचायतींची तरतूद (अनुसूचित क्षेत्रांमध्ये विस्तार) कायदा, 1996
5.	अंतरराष्ट्रीय दिशानिर्देश	<ul style="list-style-type: none"> Japan International Cooperation Agency (JICA) पर्यावरणीय आणि सामाजिक बाबींसाठी मार्गदर्शक तत्वे, 2010 जागतिक बँक OP.4.12 आणि 4.10 मार्गदर्शक तत्वे

8. शेवटची तारीख

तक्ता 9: हक्क सांगण्याची शेवटची तारीख खालीलप्रमाणे आहे

राज्य / केंद्रशासित प्रदेश	शेवटची तारीख	
	शीर्षकधारक	ना-शीर्षकधारक
गुजरात	RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती) कायदा, 2016 अंतर्गत कलम 10 (ए) अधिसूचना प्रकाशित करणे	जनगणना सर्वेक्षण सुरु झाल्याची तारीख
दादरा आणि नगर हवेली	RFCTLARR अधिनियम, 2013 अंतर्गत कलम 4 अधिसूचना प्रकाशित करणे	जनगणना सर्वेक्षण सुरु झाल्याची तारीख
महाराष्ट्र	नमूना 1 अधिसूचना प्रकाशन	जनगणना सर्वेक्षण सुरु झाल्याची तारीख

9. भरपाई व R&R (पुनर्वसन व पुनर्गठन) सहाय्यासाठी पात्रता आणि मार्गदर्शक तत्वे

- शेवटच्या तारखेनंतर प्रकल्प क्षेत्रामध्ये जाणूनबुजून जाणारे लोक कोणत्याही भरपाई किंवा सहाय्यासाठी पात्र नसतील.
- पात्रता एकक हे शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारक दोन्ही कुटुंबांसाठी असेल.
- शीर्षकधारक भरपाई, पुनर्वसन आणि पुनर्गठन सहाय्य मिळण्यास पात्र असतील.
- ना-शीर्षकधारक-प्रभावित कुटुंबे अतिक्रमण केलेल्या किंवा त्यांच्याद्वारे व्यापलेल्या जमिनीच्या भरपाईसाठी पात्र नसतील. ते व्यापारी जागेवरील संरचना आणि इतर मालमत्तेच्या खर्चासाठी पात्र होतील ज्याचे मूल्य बाजार भाव किंवा बदली पद्धतीने निर्धारित केले जाईल (जिल्ह्याच्या नवीनतम भावाच्या अनुसूची SOR नुसार), वार्षिकी किंवा रोजगाराच्या निवडी व्यतिरिक्त. याशिवाय, ते **हक्क**

सारणी (एंटाइटलमेंट मॅट्रिक्स) नुसार शीर्षकधारकांच्या बरोबरीने R&R सहाय्य मिळण्यास पात्र असतील.

- जनगणना सर्वेक्षणानुसार साइटवर किंवा अन्य कारणास्तव **उपलब्ध नसतिल तर** प्रभावित कुटुंबांची गणना केली जाऊ शकत नसल्यास, प्रभावित क्षेत्रातील अंतिम तारखेस किंवा त्यापूर्वी त्यांच्या अस्तित्वाची स्थापना करणारे वैध पुरावे / दस्तावेज असल्यास त्यांना प्रभावित मानण्यात येईल.
- प्रभावित कुटुंबांच्या विविध श्रेणींना भरपाई आणि R&R सहाय्य **हक्क सारणी (एंटाइटलमेंट मॅट्रिक्स)** प्रमाणे असेल.
- प्रभावित कुटुंबांना संरचनेच्या निकालाची आवश्यक सूचना मिळाल्यानंतर 15 दिवसांच्या आत उरलेली सामग्री घेऊन जाण्यास निशुल्क परवानगी असेल.
- ज्या प्रकरणांमध्ये लागू असलेल्या कायद्यांतर्गत बेकायदेशीर कारवाईची नोटीस शेवटच्या तारखेपूर्वी दिली गेली असेल आणि केस न्यायालयात प्रलंबित असेल तर प्रभावित कुटुंबांची पात्रता न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयानुसार निश्चित करण्यात येईल.
- असुरक्षित व्यक्तीं उदाहरणार्थ आश्रित, वृद्ध व्यक्ती, महिला शासित घरकुल, अनाथ, निराधार, विधवा, एकल महिला, शारीरिक अपंगत्व इत्यादींसाठी दस्तावेज सत्यापित करून त्यांना अतिरिक्त सहाय्य मिळू शकेल.
- संरचना आणि इतर स्थावर मालमत्ता / मालमत्तेचे मूल्यमापन, वर्तमान चालू बाजार मूल्याच्या आधारावर प्रमाणित मूल्यवानांकडून, घसारा लागू न करता, चालू वर्षाच्या SOR च्या आधारावर निश्चित केले जाईल. SOR मध्ये समाविष्ट नसलेल्या वस्तूंचे मूल्यमापन अशा वस्तूंच्या वर्तमान बाजार भावानुसार असेल. नवीनतम SOR ची उपलब्धता न झाल्यास SOR ला चालू वर्षाच्या दराने आणण्यासाठी एक योग्य पद्धत स्वीकारली जाईल.
- झाडे आणि उभ्या पिकांचे मूल्यमापन खालील प्रमाणे निश्चित केले जाईल:
 - जिल्हा फळबाग विभाग - फळे-झाडे आणि झाडे यासाठी
 - जिल्हा वन विभाग-लाकूड वृक्षांसाठी
 - जिल्हा कृषी विभाग उभ्या पिकांसाठी
- ना-शीर्षकधारकांच्या बाबतीत, संरचनेचे आणि इतर मालमत्तेचा बाजार मूल्य थेट प्रकल्प प्राधिकरणाकडून किंवा योग्य प्रक्रियेचा अवलंब करून जिल्हाधिकारी यांच्या सल्लामसलतमध्ये वितरित केले जाईल.
- प्रकल्पग्रस्त कुटुंब (दोन्ही शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारक) जमीन आणि संरचनेसाठी पर्यायी जमीन, संरचना (निवासी, व्यावसायिक, निवासी सह व्यावसायिक किंवा इतर हेतूसाठी वापरल्या

जाणाऱ्या) खरेदीसाठी भरलेल्या स्टॅप ड्युटीची परतफेड मिळण्यास पात्र असतील. ही अवधी भरपाई आणि R&R सहाय्य किंवा R&R सहाय्य रक्कम, जी एकूण भरपाई आणि R&R सहाय्य एकत्रितपणे किंवा R&R सहाय्य रक्कम पेक्षा जास्त नसेल व ती रक्कम प्रभावित व्यक्ती किंवा त्याचे पती अथवा पत्नी किंवा संयुक्त नावावर असेल, 16 महिन्यांच्या आत ती परत मिळण्यास पात्र असतील.

10. हक्कांची आधार सूची

10.1. गुजरात

अ क्र	नुकसानाचा प्रकार	पात्रता श्रेणी	हक्क (भरपाई आणि R&R सहाय्य)	टिप्पणी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	जमीन हानि / नुकसान [कृषी तसेच गैर-कृष (घरगुती / व्यावसायिक कंवा अन्यथा)]	शीर्षकधारक (TH)	<p>a) RFCTLARR अधिनियम, 2013 च्या अनुसार भरपाई भरल्यानंतर जमीन अधिग्रहित केली जाईल (यानंतर 2013 च्या कायदा क्रमांक 30 म्हणून उल्लेखित)</p> <p>I. भारतीय मुद्रांक अधिनियम, 1899 नुसार विक्री मूल्य नोंदणी किंवा विक्रय कराराच्या नोंदणीसाठी बाजार मूल्य, जिथे जमीन आहे तिथे;</p> <p>किंवा</p> <p>जवळच्या परिसरातील समान प्रकारच्या जमिनीची सरासरी विक्री किंमत, मागील तीन वर्षातील सर्वाधिक किंमत असलेल्या विक्रीकरारापैकी 50% पेक्षा अधिक असलेली विक्रीकिंमत</p> <p>किंवा</p> <p>पीपीपी किंवा खाजगी कंपन्यांना दिलेली मंजूर रक्कम</p> <p>जे जास्त / अधिक असेल ते</p> <p>II. अधिक 100% सांत्वना रक्कम व अधिसूचनेच्या तारखेपासून 12% व्याज (कलम 10 ए)</p> <p>III. कायदानुसार गुणाकार घटक (शहरी भागात 1 आणि ग्रामीण भागात 2).</p>	<p>2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या कलम 26 अंतर्गत उल्लेखित पद्धतीप्रमाणे भरपाई निर्धारण.</p> <p>पहिल्या अधिसूचनाच्या तारखेपासून 12% व्याज लागू होईल [गुजरातमध्ये RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती) कायदा, 2016 चा कलम 11]</p>
			<p>b) 2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या दुसऱ्या अनुसूचीनुसार R&R खर्च / सहाय्य असेल. (किमान ₹5,00,000)</p>	<p>गुजरातमध्ये RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती) अधिनियम, 2016 अंतर्गत निर्धारित केलेली भरपाई रक्कम (जमिनीसाठी) R&R रक्कम / सहाय्य 50% असेल.</p> <p>2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय रक्कमपेक्षा कमी होणार नाही.</p>
			<p>c) प्रभावित कुटुंबातील (कोठेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती/मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.</p>	<p>प्रभावित कुटुंबांना शेवटच्या रकमेच्या वाटप झाल्यापासून 3 वर्षांच्या आत स्टॅप ड्युटी आणि इतर शुल्काची भरपाई केली जाऊ शकते.</p>

		<p>स्टॅप ड्युटी आणि इतर फी भरपाईच्या एकूण रकमेच्या आणि R&R वितरीत केलेल्या किंवा प्रभावित कुटुंबाद्वारे देय वास्तविक रकमेच्या, जे कमी असेल तेवढेच असेल.</p>									
		<p>d) अंशतः अधिग्रहित भूखंडः प्रभावित कुटुंबाला प्रत्येक अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या टक्केवारीवर आधारित एक-वेळ अतिरिक्त सहाय्य दिले जाईल.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>अधिग्रहित जमीन क्षेत्र</th> <th>अतिरिक्त R&R सहाय्य</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50% पर्यंत</td> <td>शून्य</td> </tr> <tr> <td>50%-75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम</td> </tr> <tr> <td>>75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम</td> </tr> </tbody> </table>	अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य	50% पर्यंत	शून्य	50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम	>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम	<p>आंशिक अधिग्रहित जमीन प्लॉटसाठी अतिरिक्त एक-वेळ R&R सहाय्य सांत्वना रक्कम, गुणाकार घटक आणि 12% व्याज बिना असेल. अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या उर्वरीतजागेची मालकी जमीनधारकांबरोबरच राहिल.</p>
अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य										
50% पर्यंत	शून्य										
50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम										
>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम										
		<p>e) जागेची विभागणी झाल्यास (अधिग्रहण केल्यामुळे दोन भागात विभागणी) कुठल्याही बाजूस कोरलेल्या प्लॉटला स्वातंत्र्य रिल्या व रिवर दर्शवलेल्या कलम (d) अन्वय अंशतः प्रभावित भूखंड मानले जातील</p>	<p>विभागणी केलेल्या जमिनीच्या तुकड्यांचा मालकी हक्क पूर्वीच्या मालकाकडेच राहिल</p>								
		<p>f) जागेच्या बाजार मूल्याच्या 25% च्या बरोबरीने एक वेळ अतिरिक्त सहाय्य. (गुजरात शासन निर्णय क्रमांक LAQ - 22-2014 / 54/5 दिनांक 04-04-2018). भरपाईसाठी नमुना गणना खाली दर्शवलेली आहे i) गृहित धरा की ग्रामीण भागातील जमिनीची किंमत जमीन / जंत्री / संमती प्रमाणे व खंड 1 (ए) नुसार ₹ 100,000 आहे. ii) ग्रामीण भागात 2 ची गुणाकार घटक, म्हणजे ₹2,00,000 iii) 100% सांत्वना (ii) वर ₹2,00,000 iv) एकूण भरपाई (ii) +(iii) = ₹4,00,000 v) संमती मान्य करण्यासाठी अतिरिक्त प्रोत्साहन i.e. 25% of (i) = ₹25,000 संमती व प्रोत्साहनासह एकूण रक्कम = ₹4,25,000</p>	<p>हे सहाय्य संमतीद्वारे खाजगी जमीन अधिग्रहणासाठी लागू होईल.</p>								
2	अधिग्रहित जमिनी (कृषी) वर प्राथमिकपणे अवलंबून असलेल्या कुटुंबे	प्रभावित कुटुंब	<p>a) प्रति प्रभावित कुटुंबाला रु पाच लाखांची एक वेळ रक्कम b) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200).</p>								

			<p>c) प्रभावित कुटुंबातील (कोठेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती/मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.</p>	<p>स्टॅम्प ड्युटी व इतर फीची रक्कम ही जमिनीची एकूण देय भरपाई व R&R सहाय्य किंवा प्रभावित कुटुंबाने भरलेल्या वास्तविक रक्कम, यापैकी जे कमी असेल ती देण्यात येईल. प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रक्कम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.</p>
3.1	निवासी संरचनेचे नुकसान	शीर्षक धारक	<p>a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना: i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000 ii) (i) च्या @100% संतवना ₹1,00,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000</p>	<p>संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.</p>
			<p>b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल किंवा अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या ऐवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रक्कम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रक्कम विना सांतवना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.</p>	
			<p>c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल भरपाईची रक्कम (संरचना आणि इतर मालमत्तांसाठी) पन्नास टक्के (50%) पर्यंत सहाय्य असेल. किंवा भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल. (उपजीविका अनुदान = ₹ 43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 + पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000) पैकी जे जास्त / अधिक असेल ते</p>	<p>गुजरातमध्ये RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती) अधिनियम, 2016 अंतर्गत निर्धारित केलेली भरपाई रक्कम (जमिनीसाठी) R&R रक्कम / सहाय्य 50% असेल. 2013 च्या अधिनियम क्र .30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय रक्कमपेक्षा कमी होणार नाही.</p>
			<p>3.1 (ए) आणि 3.1 (बी) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: d) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रक्कम.</p>	<p>पर्यायी सदनिकेची रक्कम ग्रामीण भागातील ₹70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.</p>

			e) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या जमिन किंवा घराच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHSRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे	प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रक्कम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.
			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल.
3.2	निवासी संरचनेचे नुकसान	अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹70,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹70,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) +(ii) = ₹1,40,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	ज्याला सध्याच्या स्थानावरून विस्थापन आवश्यक आहे
			c) एक वर्षांच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	
			d) एकवेळ पुनर्वास भत्ता ₹ 50,000	
			3.2 (ए) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: e) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रक्कम.	पर्यायी सदतिकेची रक्कम ग्रामीण भागातील ₹ 70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.
			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
4.1	व्यावसायिक / औद्योगिक संरचना गमावल्यास	शीर्षक धारक	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.

			<p>i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000</p> <p>ii) (i)च्या @100% संतवना ₹100,000</p> <p>iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹1,00,000</p>	
			<p>b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल किंवा</p> <p>अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या ऐवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रक्कम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रक्कम विना सांतवना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.</p>	
			<p>c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल</p> <p>(भरपाईची रक्कम (संरचना आणि इतर मालमत्तांसाठी) पन्नास टक्के (50%) पर्यंत सहाय्य असेल.</p> <p>किंवा भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल. (उपजीविका अनुदान = ₹43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 + पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000)</p> <p>पैकी जे जास्त / अधिक असेल ते</p>	<p>गुजरातमध्ये RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती) अधिनियम, 2016 अंतर्गत निर्धारित केलेली भरपाई रक्कम (जमिनीसाठी) R&R रक्कम / सहाय्य 50% असेल.</p> <p>2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय रक्कमपेक्षा कमी होणार नाही.</p>
			<p>d) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या व्यावसायिक / औद्योगिक जागेच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे</p>	
			<p>e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील</p>	
			<p>f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस</p>	<p>एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल</p>
4.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	<p>a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई.</p> <p>नमुना गणना</p> <p>i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000</p> <p>ii) (i)च्या @100% संतवना ₹100,000</p> <p>iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000</p>	<p>संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.</p>

			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	ज्याला सध्याच्या स्थानावरून विस्थापन आवश्यक आहे
			c) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
			d) व्यवसायिक अतिक्रमण करणाऱ्या व्यापार अथवा व रोजगाराच्या नुकसानासाठी ₹ 25,000 चे एक वेळ आर्थिक सहाय्य	
			e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
			g) एकवेळ पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000	
5.1	निवासी संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	निवासी a) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹4000 शहरी भागात ₹5000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	व्यावसायिक a) व्यवसायिक व इतर सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹50,000 b) व्यवसाय / स्वयंरोजगार गमावल्यामुळे एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹25,000 c) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता d) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.3	इतर संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	इतर: a) सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
6	रोजगार गमावल्यास	पगारदार (कामगार बिगर शेती	a) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	

		आस्थापनेतले कर्मचारी)		
7	झाडे, पिक, फळबागा	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	<p>a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 अंतर्गत प्रभावित झाडे भरपाई किंवा झाडांची पूर्ण भरपाई घेण्याऐवजी प्रभावित कुटुंबांना झाडे कापून नेण्याची मुभा मिळू शकेल. मात्र अशा घटनेमध्ये लाकडाचे 25% मूल्य मिळेल (फळझाडे व इतर झाडे)</p> <p>नमुना गणना:</p> <p>i. झाडांचे मूल्य ₹1000</p> <p>ii. सांत्वना रक्कम (i) च्या 100% ₹1000 iii. झाडांची एकूण भरपाई रक्कम (i) + (ii) = ₹2000</p> <p>प्रभावित कुटुंबांनी झाडे कापून नेल्यास भरपाईची रक्कम = ₹ 500</p>	<p>ताब्यात घेतलेल्या जमिनीवर असलेली झाडे बनस्पती आणि पिकांची पिकांचे मूल्यमापन संबंधित विभागांकडून बिना घसारा करण्यात येईल</p> <p>इमारती लाकूड वृक्षांचे मूल्यांकन वनविभागाद्वारे करण्यात येईल उभ्या पिकांचे मूल्यांकन कृषि विभागाकडून करण्यात येईल फळ झाडे रोपे इत्यादींचे मूल्यांकन फळबाग विभागाकडून करण्यात येईल.</p>
			b) प्रभावित व्यक्तींना उभे पीक व झाडावरची फळे, फळे इत्यादी कापण्याकरीता तीन महिन्यांची पूर्वसूचना देण्यात येईल	
8	गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने	शीर्षकधारक आणि ना-शीर्षकधारक (अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे)	<p>a) गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने इतरत्र हलविण्यात करिता सरकारला योग्य वाटेल तेवढी किंवा किमान ₹25,000 एक वेळ आर्थिक सहाय्य.</p>	हानी शिवाय स्थानांतरित करता येऊ शकणारे छोटे दुकाने ज्यात लहान दुकाने, छोठ्या कार्यशाळा, व्यवसायिक किओस्क, टपऱ्या आणि इतर तालपुरती दुकाने, ज्यात व्यवसाय केला जातो, ही मानली जाते. "किरकोळ दुकान" या श्रेणी अंतर्गत सहाय्य प्राप्त करणारे पक्ष एकरकमी रक्कम मिळण्यास पात्र राहणार नाहीत.
			b) तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी (दुकानाचे पुनर्स्थापनाची अवधी) ₹3600 दरमहा म्हणजे ₹10,800 चा निर्वाहभत्ता दिला जाईल.	
			c) संरचना हलवण्यासाठी/ काढण्यासाठी 15 दिवसांचा नोटिस कालावधी	
9	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे असुरक्षित कुटुंब	a) असुरक्षित कुटुंबांना एक वेळ जादा आर्थिक मदत ₹100,000	<p>असुरक्षित कुटुंबांमध्ये अनुसूचित जाति, जनजाति चे कुटुंब प्रमुख (प्रभावित अनुसूचित क्षेत्र मधले देखील) WHH (विधवा, वेगळी राहणारी महिला, एकटी महिला इत्यादी)</p> <p>अपंग BPL, 65 वर्षांवरील ज्यांचे निकटवर्तीय कुटुंब आधार देण्यास नाहीत</p>

10	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	प्रत्येक कुटुंबातून एक व्यक्तीस	a) स्वतः किंवा कुटुंबातल्या एका व्यक्तीस त्यांच्या आवडीनुसार (जेथेवर शक्य होईल तिथेवर) दुरुधशाळा, कुक्कुटपालन, संगणक, इलेक्ट्रिकल / इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंच्या दुरुस्ती, यांत्रिक काम इत्यादी चे प्रशिक्षण. प्रशिक्षणा संबंधित सर्व खर्च NHSRCL भरेल.	
11	समुदायांच्या आधारभूत संरचना अथवा सार्वजनिक मालमत्ता गमावल्यास	प्रभा वत समुदाय आ ण गट	b) सामुदायिक संरचनांचे पुनर्निर्माण स्थानांतरण आणि सार्वजनिक मालमत्ता संसाधनांची पुनर्स्थापना यासाठी मदत सहाय्य. सर्व खर्च NHSRCL भरेल.	

10.2. दादरा आ ण नगर हवेली

अ क्र	नुकसानाचा प्रकार	पात्रता श्रेणी	हक्क (भरपाई आणि R&R सहाय्य)	टिप्पणी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	जमीन हानि / नुकसान [कृषी तसेच गैर-कृ ष (घरगुती / व्यावसायिक कंवा अन्यथा)]	शीर्षकधारक (TH)	<p>a) RFCTLARR अधिनियम, 2013 च्या अनुसार भरपाई भरल्यानंतर जमीन अधिग्रहित केली जाईल (यानंतर 2013 च्या कायदा क्रमांक 30 म्हणून उल्लेखित)</p> <p>I. भारतीय मुद्रांक अधिनियम, 1899 नुसार विक्री मूल्य नोंदणी किंवा विक्रय कराराच्या नोंदणीसाठी बाजार मूल्य, जिथे जमीन आहे तिथे; किंवा जवळच्या परिसरातील समान प्रकारच्या जमिनीची सरासरी विक्री किंमत, मागील तीन वर्षातील सर्वाधिक किंमत असलेल्या विक्रीकरारापैकी 50% पेक्षा अधिक असलेली विक्रीकिंमत किंवा पीपीपी किंवा खाजगी कंपन्यांना दिलेली मंजूर रक्कम जे जास्त / अधिक असेल ते</p> <p>II. अधिक 100% सांत्वना रक्कम व अधिसूचनेच्या तारखेपासून 12% व्याज (कलम 10 ए)</p> <p>III. कायदानुसार गुणाकार घटक (शहरी भागात 1 आणि ग्रामीण भागात 2).</p>	<p>RFCTLARR कायदा 2013 च्या कलम 26 अंतर्गत उल्लेखित पद्धतीप्रमाणे भरपाई निर्धारण.</p> <p>पहिल्या अधिसूचनाच्या तारखेपासून दादरा आणि नगर हवेली कलम 4 अंतर्गत 12% व्याज लागू होईल</p>
			b) RFCTLARR कायदा 2013 च्या दुसऱ्या अनुसूचीनुसार R&R खर्च / सहाय्य असेल. (किमान ₹5,00,000)	RFCTLARR कायदा 2013 च्या दुसऱ्या अनुसूचीनुसार R&R खर्च / सहाय्य देय असेल.

		<p>c) प्रभावित कुटुंबातील (कोठेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती/मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHSRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.</p> <p>स्टॅप ड्युटी आणि इतर फी भरपाईच्या एकूण रकमेच्या आणि R&R वितरीत केलेल्या किंवा प्रभावित कुटुंबाद्वारे देय वास्तविक रकमेच्या, जे कमी असेल तेवढेच असेल.</p>	<p>प्रभावित कुटुंबांना शेवटच्या रकमेच्या वाटप झाल्यापासून 3 वर्षांच्या आत स्टॅप ड्युटी आणि इतर शुल्काची भरपाई केली जाऊ शकते.</p>								
		<p>d) अंशतः अधिग्रहित भूखंडः NHSRCL द्वारे प्रभावित कुटुंबाला प्रत्येक अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या टक्केवारीवर आधारित एक-वेळ अतिरिक्त सहाय्य दिले जाईल .</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>अधिग्रहित जमीन क्षेत्र</th> <th>अतिरिक्त R&R सहाय्य</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50% पर्यंत</td> <td>शून्य</td> </tr> <tr> <td>50%-75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम</td> </tr> <tr> <td>>75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम</td> </tr> </tbody> </table>	अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य	50% पर्यंत	शून्य	50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम	>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम	<p>आंशिक अधिग्रहित जमीन प्लॉटसाठी अतिरिक्त एक-वेळ R&R सहाय्य सांत्वना रक्कम, गुणाकार घटक आणि 12% व्याज विना असेल.</p> <p>अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या उर्वरीतजागेची मालकी जमीनधारकां बरोबरच राहिल.</p>
अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य										
50% पर्यंत	शून्य										
50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम										
>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम										
		<p>e) जागेची विभागणी झाल्यास (अधिग्रहण केल्यामुळे दोन भागात विभागणी) कुठल्याही बाजूस कोरलेल्या प्लॉटला स्वातंत्र्य रित्या व रिवर दर्शवलेल्या कलम (d) अन्वय अंशतः प्रभावित भूखंड मानले जातील</p>	<p>विभागणी केलेल्या जमिनीच्या तुकड्यांचा मालकी हक्क पूर्वीच्या मालकाकडेच राहिल</p>								
		<p>f) जागेच्या भरपाई मूल्याच्या 25% च्या बरोबरीने एक वेळ अतिरिक्त सांत्वना सहाय्य. नमुना गणना खाली दर्शवलेली आहे</p> <p>i) गृहित धरा की ग्रामीण भागातील जमिनीची किंमत जमीन / जंत्री / संमती प्रमाणे व खंड 1 (ए) नुसार ₹ 100,000 आहे.</p> <p>ii) ग्रामीण भागात 2 ची गुणाकार घटक, म्हणजे ₹2,00,000</p> <p>iii) 100% सांत्वना (ii) वर ₹2,00,000</p> <p>iv) एकूण भरपाई (ii) +(iii) = ₹4,00,000</p> <p>v) संमती मान्य करण्यासाठी अतिरिक्त प्रोत्साहन i.e. 25% of (iv) = ₹100,000</p> <p>संमती व प्रोत्साहनासह एकूण रक्कम = ₹5,00,000</p>	<p>हे सहाय्य संमतीद्वारे खाजगी जमीन अधिग्रहणासाठी लागू होईल.</p>								
2	अधिग्रहित जमिनी (कृषी) वर प्राथमिकपणे अवलंबून असलेल्या कुटुंबे	<p>a) प्रति प्रभावित कुटुंबाला रु पाच लाखांची एक वेळ रक्कम</p> <p>b) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200).</p>									

		लाखांची एक वेळ रक्कम	c) प्रभावित कुटुंबातील (कोठेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती / मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.	स्टॅम्प ड्युटी व इतर फीची रक्कम ही जमिनीची एकूण देय भरपाई व R&R सहाय्य किंवा प्रभावित कुटुंबाने भरलेल्या वास्तविक रक्कम, यापैकी जे कमी असेल ती देण्यात येईल. प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रक्कम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.
3.1	निवासी संरचनेचे नुकसान	शीर्षक धारक	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना: i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹1,00,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल कंवा अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या ऐवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रक्कम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रक्कम विना सांत्वना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.	
			c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल. (उपजीविका अनुदान = ₹ 43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 + पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000)	2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय असेल
			3.1 (ए) आणि 3.1 (बी) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: d) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रक्कम.	पर्यायी सदतिकेची रक्कम ग्रामीण भागातील ₹ 70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.
			e) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या जमिन किंवा घराच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे	प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रक्कम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.

			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल.
3.2	निवासी संरचनेचे नुकसान	अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संत्वने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹70,000 ii) (i)च्या @100% संत्वना ₹70,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹1,40,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	सद्य जागेवरून भौतिक विस्थापना असल्यास ₹1,43,200 पर्यंत असेल.
			c) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200) d) एकवेळ पुनर्वास भत्ता ₹ 50,000	
			3.1 (ए) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: e) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रक्कम.	पर्यायी सदतिकेची रक्कम ग्रामीण भागातील ₹ 70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.
			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल.
4.1	व्यावसायिक / औद्योगिक संरचना गमावल्यास	शीर्षकधारक	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संत्वने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000 ii) (i)च्या @100% संत्वना ₹100,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल	

			किंवा अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या एवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रक्कम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रक्कम विना सांत्वना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.	
			c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल भरपाईची रक्कम भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल.(उपजीविका अनुदान = ₹ 43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 +पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000)	2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय रक्कमपेक्षा कमी होणार नाही.
			d) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या व्यावसायिक / औद्योगिकजागेच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHSRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे	
			e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
4.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	अतिक्रमण करणारे व वना मालकीच्या ज मनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹100,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹100,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	ज्याला सध्याच्या स्थानावरून विस्थापन आवश्यक आहे
			c) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
			d) व्यवसायिक अतिक्रमण करणाऱ्या व्यापार अथवा व रोजगाराच्या नुकसानासाठी ₹ 25,000 चे एक वेळ आर्थिक सहाय्य	
			e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	

			f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
			g) एकवेळ पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000	
5.1	निवासी संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	निवासी a) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹4000 शहरी भागात ₹5000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	व्यावसायिक a) व्यवसायिक व इतर सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹ 50,000 b) व्यवसाय / स्वयंरोजगार गमावल्यामुळे एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹ 25,000 c) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता d) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.3	इतर संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	इतर: a) सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	इतर संरचना गमावल्यास
6	रोजगार गमावल्यास	पगारदार (कामगार बिगर शेती आस्थापनेतले कर्मचारी)	a) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	
7	झाडे पिक फळवागा	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 अंतर्गत प्रभावित झाडे भरपाई किंवा झाडांची पूर्ण भरपाई घेण्याऐवजी प्रभावित कुटुंबांना झाडे कापून नेण्याची सुभा मिळू शकेल. मात्र अशा घटनेमध्ये लाकडाचे 25% मूल्य मिळेल (फळझाडे व इतर झाडे) नमुना गणना: i. झाडांचे मूल्य ₹1000 ii. सांत्वना रक्कम (i) च्या 100% ₹1000 iii. झाडांची एकूण भरपाई रक्कम (i) + (ii) = ₹2000	ताब्यात घेतलेल्या जमिनीवर असलेली झाडे वनस्पती आणि पिकांची पिकांचे मूल्यमापन संबंधित विभागांकडून विना घसारा करण्यात येईल इमारती लाकूड वृक्षांचे मूल्यांकन वनविभागाद्वारे करण्यात येईल उभ्या पिकांचे मूल्यांकन कृषि विभागाकडून करण्यात येईल फळ झाडे रोपे इत्यादींचे मूल्यांकन फळवागा विभागाकडून करण्यात येईल.

			प्रभावित कुटुंबांनी झाडे कापून नेल्यास भरपाईची रक्कम = ₹ 500	
			b) प्रभावित व्यक्तींना उभे पीक व झाडावरची फळे इत्यादी कापण्याकरीता तीन महिन्यांची पूर्वसूचना देण्यात येईल	
8	गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने	शीर्षकधारक आणि ना- शीर्षकधारक(अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे)	a) गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने इतरत्र हलविण्यात करिता सरकारला योग्य वाटेल तेवढी किंवा किमान ₹25,000 एक वेळ आर्थिक सहाय्य. b) तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी (दुकानाचे पुनर्स्थापनाची अवधी) ₹3600 दरमहा म्हणजे ₹10,800 चा निर्वाहभत्ता दिला जाईल. c) संरचना हलवण्यासाठी/ काढण्यासाठी 15 दिवसांचा नोटिस कालावधी	हानी शिवाय स्थानांतरित करता येऊ शकणारे छोटे दुकाने ज्यात लहान दुकाने, छोटी कार्यशाळा, व्यवसायिक किओस्क, टपऱ्या आणि इतर तात्पुरती दुकाने, ज्यात व्यवसाय केला जातो, ही मानली जाते. "किरकोळ दुकान" या श्रेणी अंतर्गत सहाय्य प्राप्त करणारे पक्ष एकरकमी रक्कम मिळण्यास पात्र राहणार नाहीत.
9	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे असुरक्षित कुटुंब	a) असुरक्षित कुटुंबांना एक वेळ जादा आर्थिक मदत ₹100,000	असुरक्षित कुटुंबांमध्ये अनुसूचित जाति, जनजाति चे कुटुंब प्रमुख (प्रभावित अनुसूचित क्षेत्र मध्ये देखील) WHH (विधवा, वेगळी राहणारी महिला, एकटी महिला इत्यादी) अपंग BPL, 65 वर्षांवरील ज्यांचे निकटवर्तीय कुटुंब आधार देण्यास नाहीत
10	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	प्रत्येक कुटुंबातून एक व्यक्तीस	a) स्वतः किंवा कुटुंबातल्या एका व्यक्तीस त्यांच्या आवडीनुसार (जेथेवर शक्य होईल तिथेवर) दुग्धशाळा, कुक्कुटपालन, संगणक, इलेक्ट्रिकल / इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंच्या दुरुस्ती, यांत्रिक काम इत्यादी चे प्रशिक्षण. प्रशिक्षणा संबंधित सर्व खर्च NHRCL भरेल.	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास
11	समुदायांच्या आधारभूत संरचना अथवा सार्वजनिक मालमत्ता गमावल्यास	प्रभावित समुदाय आणि गट	b) सामुदायिक संरचनांचे पुनर्निर्माण स्थानांतरण आणि सार्वजनिक मालमत्ता संसाधनांची पुनर्स्थापना यासाठी मदत सहाय्य. सर्व खर्च NHRCL भरेल.	

10.3. महाराष्ट्र

अ क्र	नुकसानाचा प्रकार	पात्रता श्रेणी	हक्क (भरपाई आणि R&R सहाय्य)	टिप्पणी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	जमीन हानि / नुकसान [कृषी तसेच गैर-कृष (घरगुती / व्यावसायिक कंवा अन्यथा)]	शीर्षकधारक (TH)	<p>RFCTLARR अधिनियम, 2013 च्या अनुसार भरपाई भरल्यानंतर जमीन अधिग्रहित केली जाईल (यानंतर 2013 च्या कायदा क्रमांक 30 म्हणून उल्लेखित)</p> <p>I. भारतीय मुद्रांक अधिनियम, 1899 नुसार विक्री मूल्य नोंदणी किंवा विक्रय कराराच्या नोंदणीसाठी बाजार मूल्य, जिथे जमीन आहे तिथे;</p> <p>किंवा</p> <p>जवळच्या परिसरातील समान प्रकारच्या जमिनीची सरासरी विक्री किंमत, मागील तीन वर्षांतील सर्वाधिक किंमत असलेल्या विक्रीकरारापैकी 50% पेक्षा अधिक असलेली विक्रीकिंमत</p> <p>किंवा</p> <p>पीपीपी किंवा खाजगी कंपन्यांना दिलेली मंजूर रक्कम</p> <p>जे जास्त / अधिक असेल ते</p> <p>II. अ धक 100% सांत्वना रक्कम व अ धसूचनेच्या तारखेपासून 12% व्याज (विविध तहसीलसाठी नमुना 1 प्रकाशन)</p> <p>III. कायद्यानुसार गुणाकार घटक (शहरीभागात 1, क्षेत्रिय/ विकासाधीन भागांत 1.5 आणि ग्रामीण भागात 2).</p>	<p>2013 च्या कलम 26 अंतर्गत उल्लेखित पद्धतीप्रमाणे भरपाई निर्धारण.</p> <p>महाराष्ट्र नमुना 1 च्या तारखेपासून 12% व्याज लागू होईल</p>
			<p>b) 2013 च्या अधिनियमच्या दुसऱ्या अनुसूचीनुसार R&R खर्च / सहाय्य असेल.</p> <p>(किमान ₹5,00,000)</p>	<p>2013 च्या अधिनियम क्र .30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रक्कम R&R रक्कम / सहाय्य देय असेल.</p>
			<p>c) प्रभावित कुटुंबातील (कोटेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती/ मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.</p> <p>स्टॅप झ्युटी आणि इतर फी भरपाईच्या एकूण रकमेच्या आणि R&R वितरीत केलेल्या किंवा प्रभावित कुटुंबाद्वारे देय वास्तविक रकमेच्या, जे कमी असेल तेवढेच असेल.</p>	<p>प्रभावित कुटुंबांना शेवटच्या रकमेच्या वाटप झाल्यापासून 3 वर्षांच्या आत स्टॅप झ्युटी आणि इतर शुल्काची भरपाई केली जाऊ शकते.</p>
			<p>d) अंशतः अधिग्रहित भूखंडः</p> <p>प्रभावित कुटुंबाला प्रत्येक अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या टक्केवारीवर आधारित एक-वेळ अतिरिक्त सहाय्य दिले जाईल .</p>	<p>आंशिक अधिग्रहित जमीन प्लॉटसाठी अतिरिक्त एक-वेळ R&R सहाय्य सांत्वना रक्कम, गुणाकार घटक आणि 12% व्याज विना असेल.</p>

			<table border="1"> <tr> <td>अधिग्रहित जमीन क्षेत्र</td> <td>अतिरिक्त R&R सहाय्य</td> </tr> <tr> <td>50% पर्यंत</td> <td>शून्य</td> </tr> <tr> <td>50%-75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम</td> </tr> <tr> <td>>75%</td> <td>उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम</td> </tr> </table>	अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य	50% पर्यंत	शून्य	50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम	>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम	अंशतः अधिग्रहित जमिनीच्या उर्वरीतजागेची मालकी जमीनधारकां बरोबरच राहिल.
अधिग्रहित जमीन क्षेत्र	अतिरिक्त R&R सहाय्य											
50% पर्यंत	शून्य											
50%-75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 15% रक्कम											
>75%	उर्वरीत जमीन क्षेत्रासाठी भरपाईची 25% रक्कम											
		e) जागेची विभागणी झाल्यास (अधिग्रहण केल्यामुळे दोन भागात विभागणी) कुठल्याही बाजूस कोरलेल्या प्लॉटला स्वातंत्र्य रित्या व रिबर दर्शवलेल्या कलम (d) अन्वय अंशतः प्रभावित भूखंड मानले जातील	विभागणी केलेल्या जमिनीच्या तुकड्यांचा मालकी हक्क पूर्वीच्या मालकाकडेच राहिल									
		<p>महाराष्ट्र शासन आदेश क्रमांक संकिरण- 03/2015/ Para.Kra. 34/A-2 दिनांक. 12/5/2015. प्रमाणे भरपाई रकमेच्या 25% एक वेळ सहाय्य</p> <p>नमुना गणना खाली दर्शवलेली आहे</p> <p>i) गृहित धरा की ग्रामीण भागातील जमिनीची किंमत जमीन / जंत्री / संमती प्रमाणे व खंड 1 (ए) नुसार ₹1,00,000 आहे.</p> <p>ii) ग्रामीण भागात 2 ची गुणाकार घटक, म्हणजे ₹2,00,000</p> <p>iii) 100% सांत्वना (ii) वर ₹2,00,000</p> <p>iv) एकूण भरपाई (ii) +(iii) = ₹4,00,000</p> <p>v) संमती मान्य करण्यासाठी अतिरिक्त प्रोत्साहन i.e. 25% of (iv) = ₹1,00,000</p> <p>संमती व प्रोत्साहनासह एकूण रक्कम = ₹5,00,000</p>	हे सहाय्य संमतीद्वारे खाजगी जमीन अधिग्रहणासाठी लागू होईल.									
	अधिग्रहित जमिनी (कृषी) वर प्राथमिकपणे अवलंबून असलेल्या कुटुंबे	प्रभावित कुटुंब	<p>a) प्रति प्रभावित कुटुंबाला रु पाच लाखांची एक वेळ रक्कम</p> <p>b) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200).</p> <p>c) प्रभावित कुटुंबातील (कोठेही संबंधित राज्यामध्ये) स्वतः च्या नावावर किंवा प्रभावित कुटुंबातील सदस्याचे (पती/मुलांचे) संयुक्त नावाने विकत घेतलेली जमीन किंवा घर नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क आणि इतर शुल्क NHSRCL द्वारे कागदी पुरावे उपलब्ध केल्यास परत दिले जाईल.</p>	स्टॅम्प ड्युटी व इतर फीची रक्कम ही जमिनीची एकूण देय भरपाई व R&R सहाय्य किंवा प्रभावित कुटुंबाने भरलेल्या वास्तविक रक्कम, यापैकी जे कमी असेल ती देण्यात येईल. प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रक्कम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या								

				मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.
3.1	निवासी संरचनेचे नुकसान	शीर्षक धारक	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना: i) संरचनेचे मूल्यमापन, ₹1,00,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹1,00,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल किंवा अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या ऐवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रकम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रकम विना सांतवना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.	
			c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल. नमुना गणना: भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल.(उपजीविका अनुदान = ₹ 43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 +पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000)	2013 च्या अधिनियम क्र .30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रकम R&R रकम / सहाय्य देय असेल.
			3.1 (ए) आणि 3.1 (बी) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: d) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रकम.	पर्यायी सदनिकेची रकम ग्रामीण भागातील ₹ 70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.
			e) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या जमिन किंवा घराच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे	प्रभावित कुटुंबाला त्यांनी भरलेल्या स्टॅम्प ड्युटी आणि इतर फीची रकम मिळण्याकरता त्यांना शेवटच्या मिळालेल्या रकमेच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या आत दावा करणे गरजेचे आहे.
			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	

			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल.
3.2	निवासी संरचनेचे नुकसान	अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन ₹70,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹70,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹1,40,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	ज्याला सध्याच्या स्थानावरून विस्थापन आवश्यक आहे
			c) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	
			d) एकवेळ पुनर्वास भत्ता ₹ 50,000	
			3.2 (ए) साठी पर्याय म्हणून, खालील निवडले जाऊ शकते: e) प्रधानमंत्री आवास योजना किंवा ग्रामीण आणि शहरी भागातील राज्य / केंद्र सरकारच्या समान योजनेनुसार, संरचनेच्या नुकसानाच्या बदल्यात (सदनिका गेल्यामुळे विस्थापन झाल्यास) समतुल्य रक्कम.	पर्यायी सदनिकेची रक्कम ग्रामीण भागातील ₹ 70,000 पेक्षा कमी आणि शहरी भागातील 1.5 लाखांपेक्षा कमी असू शकत नाही.
			f) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			g) संरचना रिक्त करण्यासाठी दोन महिन्यांची सूचन	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
4.1	व्यावसायिक / औद्योगिक संरचना गमावल्यास	शीर्षकधारक	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संतवने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन ₹100,000 ii) (i)च्या @100% संतवना ₹100,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल.
			b) अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर कठीण होत असल्यास पूर्ण भरपाई मिळेल किंवा	

			अंशिक प्रभावामुळे उरलेल्या संरचनेचा वापर शक्य असल्यास मालक वापर करता लिखित स्वरूपात ला उर्वरित संरचना वापरण्यास आपली संमती दर्शवत असल्यास प्रभावित संरचनेच्या एवज मध्ये मिळणाऱ्या रकमेच्या 25 टक्के रकम अधिक देण्यात येईल. मात्र ही रकम विना सांत्वना सहाय्यक व एक वेळ असेल जेणेकरून त्या संरचनेला भक्कम बनवण्यात आणि डागडुजी करण्यात मदत मिळेल.	
			c) R&R किंमत / सहाय्य ही RFCTLARR 2013 कायद्याच्या दुसऱ्या अनुसूची प्रमाणे असेल. भरपाईची रकम भौतिक विस्थापनानुसार ₹1,43,200 पर्यंत असेल. (उपजीविका अनुदान = ₹ 43,200 + वाहतूक खर्च ₹ 50,000 + पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000)	2013 च्या अधिनियम क्र. 30 च्या द्वितीय अनुसूचीनुसार देय रकम R&R रकम / सहाय्य देय रकमपेक्षा कमी होणार नाही.
			d) शीर्षकधारकाने खरेदी केलेल्या व्यावसायिक / औद्योगिक जागेच्या नोंदणीसाठी देय असलेला मुद्रांक शुल्क आणि इतर फी NHRCL द्वारे दिले जाईल. मात्र त्यासाठी अनुक्रमांक 1 च्या कलम 4 च्या उपकलम (सी) प्रमाणे कागदोपत्री पुराव्यांची निर्मिती करणे आवश्यक आहे	
			e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	
			f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रकम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
4.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 प्रमाणे 100% संत्वने सह संरचनासाठी भरपाई. नमुना गणना i) संरचनेचे मूल्यमापन ₹1,00,000 ii) (i)च्या @100% संत्वना ₹1,00,000 iii) संरचनेसाठी एकूण भरपाई (i) + (ii) = ₹2,00,000	संरचनेचे मूल्यमापन विना घसारा नवीनतम दर अनुसूची (SoR/Plinth Area) वर आधारित असेल..
			b) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000	ज्याला सध्याच्या स्थानावरून विस्थापन आवश्यक आहे
			c) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	उर्वरित 20% रकम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल
			d) व्यवसायिक अतिक्रमण करणाऱ्या व्यापार अथवा व रोजगाराच्या नुकसानासाठी ₹ 25,000 चे एक वेळ आर्थिक सहाय्य	
			e) प्रभावित संरचनेतील कुठल्याही प्रकारच्या वस्तू बाहेर काढण्यास विनाशुल्क अधिकार असतील	

			f) व्यवसायिक संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस व औद्योगिक संरक्षण व्यक्त करण्याकरिता सहा महिन्यांची आगाऊ नोटीस	एकूण भरपाईच्या 80% आगाऊ भरणा आगाऊ सूचने आधी दिली जाईल उर्वरित 20% रक्कम जमीन निर्बंध मुक्त केल्या नंतर दिली जाईल.
			g) एकवेळ पुनर्वसन भत्ता ₹ 50,000	
5.1	निवासी संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	निवासी a) कुटुंब, इमारत सामग्री, जनावरे, गुरे इत्यादींच्या वाहतुकीसाठी एक वेळ आर्थिक सहाय्य म्हणून ₹ 50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹4000 शहरी भागात ₹5000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.2	व्यावसायिक संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	व्यावसायिक a) व्यवसायिक व इतर सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹50,000 b) व्यवसाय / स्वयंरोजगार गमावल्यामुळे एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹25,000 c) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता d) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
5.3	इतर संरचना गमावल्यास	भाडेकरू	इतर: a) सामान हलविण्याकरिता एक वेळ वाहतुकीचा खर्च ₹50,000 b) ग्रामीण भागात दरमहा ₹5000 शहरी भागात ₹7000 सहा महिन्यांकरताभाडे भत्ता c) संरचना रिक्त करण्याकरिता दोन महिन्यांची आगाऊ नोटीस.	
6	रोजगार गमावल्यास	पगारदार (कामगार बिगर शेती आस्थापनेतले कर्मचारी	a) एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ₹ 3600 प्रति महिना निर्वाह भत्ता (₹43,200)	
7	झाडे पिक फळवागा	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे	a) 2013 च्या कायदा 30 च्या कलम 29 अंतर्गत प्रभावित झाडे भरपाई किंवा झाडांची पूर्ण भरपाई घेण्याऐवजी प्रभावित कुटुंबांना झाडे कापून नेण्याची मुभा मिळू शकेल. मात्र अशा घटनेमध्ये लाकडाचे 25% मूल्य मिळेल (फळझाडे व इतर झाडे) नमुना गणना: i. झाडांचे मूल्य ₹1000 ii. सांत्वना रक्कम (i) च्या 100% ₹1000 iii. झाडांची एकूण भरपाई रक्कम (i) + (ii) = ₹2000	ताब्यात घेतलेल्या जमिनीवर असलेली झाडे वनस्पती आणि पिकांची पिकांचे मूल्यमापन संबंधित विभागांकडून विना घसारा करण्यात येईल इमारती लाकूड वृक्षांचे मूल्यांकन वनविभागाद्वारे करण्यात येईल उभ्या पिकांचे मूल्यांकन कृषि विभागाकडून करण्यात येईल फळ झाडे रोपे इत्यादींचे मूल्यांकन फळवाग विभागाकडून करण्यात येईल.

			प्रभावित कुटुंबांनी झाडे कापून नेल्यास भरपाईची रक्कम = ₹ 500	
			b) प्रभावित व्यक्तींना उभे पीक व झाडावरची फळे फळे इत्यादी कापण्याकरीता तीन महिन्यांची पूर्वसूचना देण्यात येईल	
8	गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने	शीर्षकधारक आणि ना- शीर्षकधारक(अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे)	a) गुरांचे गोठे व छोटी दुकाने इतरत्र हलविण्यात करिता सरकारला योग्य वाटेल तेवढी किंवा किमान ₹25,000 एक वेळ आर्थिक सहाय्य. b) तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी (दुकानाचे पुनर्स्थापनाची अवधी) ₹3600 दरमहा म्हणजे ₹10,800 चा निर्वाहभत्ता दिला जाईल. c) संरचना हलवण्यासाठी/ काढण्यासाठी 15 दिवसांचा नोटिस कालावधी	हानी शिवाय स्थानांतरित करता येऊ शकणारे छोटे दुकाने ज्यात लहान दुकाने, छोठ्या कार्यशाळा, व्यवसायिक किओस्क, टपऱ्या आणि इतर तात्पुरती दुकाने, ज्यात व्यवसाय केला जातो, ही मानली जाते. "किरकोळ दुकान" या श्रेणी अंतर्गत सहाय्य प्राप्त करणारे पक्ष एकरकमी रक्कम मिळण्यास पात्र राहणार नाहीत.
9	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे असुरक्षित कुटुंब	a) असुरक्षित कुटुंबांना एक वेळ जादा आर्थिक मदत ₹100,000	असुरक्षित कुटुंबांमध्ये अनुसूचित जाति, जनजाति चे कुटुंब प्रमुख (प्रभावित अनुसूचित क्षेत्र मध्ये देखील) WHH (विधवा, वेगळी राहणारी महिला, एकटी महिला इत्यादी) अपंग BPL, 65 वर्षांवरील ज्यांचे निकटवर्तीय कुटुंब आधार देण्यास नाहीत
10	जमीन / संरचना / इतर गमावल्यास	प्रत्येक कुटुंबातून एक व्यक्तीस	a) स्वतः किंवा कुटुंबातल्या एका व्यक्तीस त्यांच्या आवडीनुसार (जेथवर शक्य होईल तिथवर) दुग्धशाळा, कुक्कुटपालन, संगणक, इलेक्ट्रिकल / इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंच्या दुरुस्ती, यांत्रिक काम इत्यादी चे प्रशिक्षण. प्रशिक्षणा संबंधित सर्व खर्च NHSRCL भरेल.	
11	समुदायांच्या आधारभूत संरचना अथवा सार्वजनिक मालमत्ता गमावल्यास	प्रभावित समुदाय आणि गट	a) सामुदायिक संरचनांचे पुनर्निर्माण स्थानांतरण आणि सार्वजनिक मालमत्ता संसाधनांची पुनर्स्थापना यासाठी मदत सहाय्य. सर्व खर्च NHSRCL भरेल.	

टीप 1: जमिनीची भरपाई निश्चित करणे

1. RFCTLARR कायदा 2013, कलम 26 मधील नमूद केलेल्या तरतुदीनुसार भरपाईचा निर्णय **भूसंपादन अधिकारी** द्वारे केला जाईल, जो जमीनच्या बाजार मूल्याचे मूल्यांकन आणि निर्धारण करण्यासाठी खालील निकष निर्दिष्ट करते:

- भारतीय मुद्रांक अधिनियम, 1899 मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या बाजार मूल्याचे, जे काही असेल ते, विक्रीची नोंदणी करण्यासाठीचा करारनामा, जमीन ज्या क्षेत्रात आहे तिथे; किंवा
- जवळच्या गावात किंवा जवळच्या परिसरात असलेल्या समान प्रकारच्या जमिनीसाठी गेल्या तीन वर्षांत नोंदणी केलेल्या विक्री किंमतीची सरासरी पेक्षा 50% कमी नाही; किंवा
- खाजगी कंपन्यांसाठी किंवा सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी प्रकल्पांसाठी जमीन अधिग्रहण करण्याच्या बाबतीत कलम 2 च्या उप-कलम (2) अन्वये मान्य केल्यानुसार मंजूर रक्कम

जे जास्त / अधिक असेल ते

RFCTLARR (गुजरात दुरुस्ती), कायदा 2016 किंवा RFCTLARR, कायदा 2013 च्या कलम 11 ची अधिसूचना जारी केल्याची तारीख ही बाजार मूल्य निश्चित करण्याची तारीख मानली जाईल.

स्पष्टीकरण 1: कलम (बी) मध्ये उल्लेखित सरासरी विक्री किंमत, जवळच्या गावात किंवा आसपासच्या परिसरात गेल्या तीन वर्षांतील समान क्षेत्रासाठी नोंदणीकृत विक्री करार किंवा विक्री करारनाम्याची किंमत अधिग्रहित केलेल्या जमिनीची किंमत निर्धारित करण्याकरिता केली जाईल.

स्पष्टीकरण 2: स्पष्टीकरण 1 मध्ये उल्लेखित सरासरी विक्री किंमत ठरविण्याकरिता सर्वाधिक विक्री किंमत असलेल्या विक्रीकर यापैकी अर्धे सर्वोच्च विक्री करार विचारात घेतले जातील.

स्पष्टीकरण 3: या कलमात बाजार मूल्य निर्धारित करताना स्पष्टीकरण 1 किंवा स्पष्टीकरण 2 मध्ये निर्धारित सरासरी विक्रीची किंमत या जिल्ह्यात या पूर्वी याच अधिनियमाच्या तरतुदीद्वारे जमिनीसाठी भरपाई म्हणून दिलेली कोणतीही किंमत विचारात घेतली जाणार नाही.

स्पष्टीकरण 4: या कलमात बाजार मूल्य निर्धारित करताना स्पष्टीकरण 1 किंवा स्पष्टीकरण 2 मधील संदर्भित सरासरी विक्री किंमत, जी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या मतानुसार प्रत्यक्ष प्रचलित बाजार मूल्याचे प्रतीक नाही तिचा विचार केला जाणार नाही.

2. उपरोक्त (1) प्रमाणे, गणना केलेले बाजार मूल्य शहरी शहरापासून असलेल्या अंतरानुसार एक किंवा दोन च्या घटकाद्वारे गुणाकार करण्याबाबत उचित सरकार द्वारे अधिसूचित केले जाऊ शकते.

3. वरील (1) किंवा (2) नुसार बाजार मूल्य निर्धारित केले जाऊ शकत नाही कारण-

A. जमीन अशा क्षेत्रात वसलेली आहे जिथे जमीनवरील व्यवहार त्या क्षेत्रामध्ये लागू असलेल्या कोणत्याही कायद्याद्वारे किंवा इतर कोणत्याही कायद्यानुसार प्रतिबंधित आहेत, किंवा

B. उपरोक्त उपविभाग(1) च्या कलम (A) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे तत्काळ मागील तीन वर्षांपासूनचे नोंदणीकृत करार उपलब्ध नाहीत.

C. भारतीय मुद्रांक अधिनियम, 1899 च्या अंतर्गत योग्य प्राधिकरणाने बाजार मूल्य निश्चित केलेले नाही.

संबंधित राज्य तत्सम क्षेत्रातील अशाच प्रकारच्या जमिनीची किंमत विचारात न घेता उपकलम (1) मध्ये नमूद केलेल्या पद्धतीवर आधारित जमिनीच्या प्रति एकल भागाची किमान किंमत निर्दिष्ट करेल.

4. LARR अधिनियम 2013 च्या अंतर्गत अधिग्रहित केलेल्या जमिनीसाठी दिली जाणारी भरपाईची रक्कम ठरविण्याकरिता कायद्याच्या कलम 28 अंतर्गत असलेली तरतूद विचारात घेतली जाईल.

5. 1961 च्या आधीपासून गावातील सामान्य जमिनीवर आपले अधिपत्य सांगणाऱ्यांना कायद्याने 'नियमित जमीनधारक' म्हणून मानले जाईल आणि त्यांना समतुल्य वैकल्पिक जमीन किंवा जमिनीच्या समतुल्य जागेचा भत्ता मिळू शकेल.

6. मिळालेल्या जमिनीच्या बाजार मूल्याव्यतिरिक्त, प्रत्येक बाबतीत सक्षम अधिकारी 12% अशा दराने अतिरिक्त रक्कम देऊ शकतो जी गुजरात मध्ये SIA मधून सूट मिळविण्याकरिता तेथील राजपत्रातील कलम 10 च्या अधिसूचनेनुसार, महाराष्ट्रात नमुना 1 आणि कलम 4 च्या अधिसूचनेनुसार व दादरा व नगर हवेली मध्ये संमती तारखेपर्यंत किंवा संमती पुरस्कार अयशस्वी होईपर्यंत किंवा ताब्यात घेण्याची तारीख जी आधी असेल तिथपर्यंत वैध असेल.

टीप 2: संरचनाची पुनर्स्थापना / बाजार मूल्य निश्चित करणे

घरे, इमारती आणि इतर स्थावर मालमत्तांसाठी भरपाई 2018 च्या बाजार मूल्याच्या आधारावर निर्धारित मूलभूत SOR (BSR) / प्लिंथ क्षेत्र / लोड बेरिंग रेटच्या आधारावर निश्चित करण्यात येईल, जे कायद्याच्या तरतुदीनुसार LOA द्वारे ठरवले जाईल.

टीप 3: झाडे / पिकांचे मूल्यमापन

झाडांची नुकसान भरपाई त्यांच्या बाजार मूल्यावर आधारित असेल. लाकूड झाडांची नुकसान भरपाई त्यांच्या बदली किंमतीवर ठरवली जाईल, मात्र झाडे व पिकांच्या प्रकारानुसार फळ असणारी झाडे तोडायची नुकसान भरपाई त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नातून मिळणाऱ्या मुल्यावर ठरविली जाईल (संबंधित विभागाच्या मानक प्रक्रिया प्रक्रियेनुसार).

11. स्थानांतरणासाठी पुनर्वसन जागेचा विकास

एकूण 1887 पासून (डिसेंबर-2017-जुलै 2018 च्या सर्वेक्षणानुसार) RAP तयारी दरम्यान ओळखल्या गेलेल्या RAP अंमलबजावणी दरम्यान पुनर्स्थापनेसाठी ओळखल्या गेलेल्या PAH ची संख्या 4450 (ऑगस्ट २०२१ पर्यंत) वाढवण्यात आली आहे. वाढीचे मुख्य कारण म्हणजे, RAP तयार करताना, भूसंपादनाची प्राथमिक अधिसूचना प्रकाशित करण्यासाठी आणि सर्वेक्षण आणि चिन्हांकित करण्यासाठी जमिनीवर परवानगी मिळविण्यासाठी संरेखनातील भूखंड ओळखण्यासाठी भूसंपादन आराखडा (LAP) तयार करण्यात आला होता. त्यानुसार बाधित PAH चे सामाजिक-आर्थिक आणि जनगणना सर्वेक्षण करण्यात आले आहे.

संभाव्य विस्थापित PAHs च्या स्थलांतरासाठी गुजरात आणि महाराष्ट्र मध्ये काही ठिकाणी ओळखण्यात आलेली आहेत. तपशीलवार नियोजन आणि RAP अंमलबजावणी दरम्यान सर्व भाग धारकांकडून संमती प्राप्त केल्यानंतर या स्थानांचे पुढील मूल्यांकन आणि अंतिम रूप दिले जाईल. सर्व स्थानांतरित जागांमध्ये सध्या उपलब्ध असलेल्या सर्व वद्यमान उपयुक्तता आणि सुवधा असतील. या व्यतिरिक्त अतिरिक्त आणि पायाभूत सुवधा जसे रस्ते वीज रस्त्यावरचे दिवे पाणी आणि स्वच्छता सुवधा देखील समाप्त आहेत. भविष्यात, आवश्यक असल्यास, आणखी स्थाने ओळखली जातील. जमिनीसाठी वैयक्तिक ग्रामसभांकडेही संपर्क साधण्यात आला, जेणेकरून बाधित भागात पुनर्स्थापना बंद होईल. NHRCL कडे मुख्य

पुनर्स्थापनेची जागा निर्माण होईपर्यंत तात्पुरती स्थानांतरणाची जागा प्रदान करण्याची तरतूद आहे. पुनर्स्थापना स्थळाच्या विकासासाठी लागणारा खर्च NHSRCL द्वारे उचलला जाईल.

12. आय / उत्पन्न पुनर्संचयित करण्याची योजना (IRP)

आय / उत्पन्न पुनर्संचयित करण्याची योजनेचे मुख्य उद्दिष्ट आहे प्रकल्प प्रभावित लोकांना मदत करणे आणि त्यांच्या जीवनमानास प्रकल्प अंमलबजावणी पूर्वीच्या स्तरावर पुन्हा प्रस्थापित करणे.

तक्ता 10: अल्पकालीन आय / उत्पन्न पुनर्संचयित करण्यासाठीची योजना

पात्रता वर्ग	आय व जीवनमान पुनर्निर्माण सहाय्य	
शीर्षक धारक, ना-शीर्षक धारक, अतिक्रमण करणारे व विना मालकीच्या जमिनीवर वसाहत करणारे असुरक्षित कुटुंब	स्थानांतरणाचा वाहतूक खर्च	एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹50,000
	निर्वाह भत्ता	₹3600/ महिना * 1 वर्ष = ₹43,200
	एक वेळ आर्थिक सहाय्य	एक वेळ आर्थिक सहाय्य of ₹25,000
भाडेकरी / लीजधारक	स्थानांतरणाचा वाहतूक खर्च	एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹50,000
	एक वेळ आर्थिक सहाय्य	एक वेळ आर्थिक सहाय्य of ₹25,000
	भाडे भत्ता	सहा महिन्यांकरता ₹5000/महिना ग्रामीण भागात ₹7000/महिना शहरी भागात
पगारदार [1]	निर्वाह भत्ता	₹3600/ महिना * 1 वर्ष = ₹43,200
प्रभावित कुटुंब ना शीर्षक धारक (गोठे व छोट्या दुकानांचे नुकसान)[2]	एक वेळ आर्थिक सहाय्य	एक वेळ आर्थिक सहाय्य of ₹25,000
	निर्वाह भत्ता	₹3600/ महिना * 3 महिने = ₹10,800
असुरक्षित गट	एक वेळ आर्थिक सहाय्य	एक वेळ आर्थिक सहाय्य ₹1,00,000

दीर्घकालीन आय पुनर्निर्माण योजना

सामाजिक-आर्थिक जनगणना सर्वेक्षणांमध्ये ओळखले जाणारे जिल्हा-वार प्रमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम खालीलप्रमाणे आहेत:

जिल्हा	ओळखलेला प्रशिक्षण कार्यक्रम	प्रशिक्षण निवडीसाठी तर्क
अहमदाबाद	<ul style="list-style-type: none"> संगणक चालवणे सेवा क्षेत्र संबंधित प्रशिक्षण (ग्राहक सेवा, आतिथ्य सेवा, कॉल सेंटर इत्यादी) इलेक्ट्रिकल / इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंचे दुरुस्ती टाइपिंग (स्थानिक भाषा आणि इंग्रजी) व्यावसायिक प्रशिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींसोबत सल्लामसलत दरम्यान, युवा वर्गाने व्यावसायिक प्रशिक्षणाची मागणी केली होती ज्यात आतिथ्य सेवा, कॉल सेंटर आणि इतर व्यावसायिक प्रशिक्षण प्रशिक्षण समाविष्ट होते. मध्यमवयीन व अल्प शैक्षणिक व्यक्तींना इलेक्ट्रॉनिक वस्तू दुरुस्तीचे प्रशिक्षण हवे होते

<p>आनंद</p>	<ul style="list-style-type: none"> • कुक्कुटपालन व्यवसायाची स्थापना • दुग्ध व कुक्कुटपालन व्यवसाय • अगरबत्ती आणि काडेपेट्यांचे उत्पादन 	<ul style="list-style-type: none"> • भागधारकांकडून प्रशिक्षण क्षेत्राची विनंती डेअरी आणि कुक्कुटपालन कार्ये, अगरबत्ती इत्यादींच्या निर्मितीवर होती.
<p>भरूच</p>	<ul style="list-style-type: none"> • हस्तकला आणि हातमाग प्रशिक्षण • कुक्कुटपालन व्यवसायाची स्थापना • दुग्ध व कुक्कुटपालन व्यवसायाचे प्रशिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> • भरूच येथील PAH ने हातमाग आणि हस्तकला प्रशिक्षण, विशेषतः रजाई बनविणे यावर जोर दिला. • काहीनी डेअरी आणि कुक्कुटपालनासाठी प्रशिक्षण मागितले.
<p>खेडा</p>	<ul style="list-style-type: none"> • स्वच्छता पॅड उत्पादन • अन्न पुरवण्याचा व्यवसाय • लाकूड कामाचे प्रशिक्षण • जूट उत्पादन संबंधित 	<ul style="list-style-type: none"> • खेडा येथील PAHने लाकूड काम व जूट उत्पादनाचे प्रशिक्षण मागितले. शिवाय, काही भागधारकांनी केटरिंगमध्ये मनुष्यबळाची आवश्यकता देखील सुचविली. बैठकीत स्वच्छता पॅड उत्पादनाच्या एककची मागणी देखील ठळकपणे केली होती.
<p>सुरत</p>	<ul style="list-style-type: none"> • परिधान निर्मिती • संगणक प्रशिक्षण • सेवा क्षेत्र संबंधित प्रशिक्षण (ग्राहक सेवा, आतिथ्य सेवा, कॉल सेंटर इत्यादी) • इलेक्ट्रिकल / इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंची दुरुस्ती • संगणक परिचालक • टाइपिंग (स्थानिक भाषा आणि इंग्रजी) • व्यावसायिक प्रशिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> • व्यवसायिक प्रशिक्षण, सेवा क्षेत्र व संगणक संबंधित प्रशिक्षणास देखील मागणी होती
<p>नवसारी</p>	<ul style="list-style-type: none"> • पुरुषांना गाडी चालवणे • महिलांना शिवणकला • केटरिंग • दुग्ध व कुक्कुटपालन व्यवसाय • वारली चित्रकला • बॉल पेन निर्मिती 	<ul style="list-style-type: none"> • नवसारी मध्ये गाडी चालवणे, शिवणकला व केटरिंगच्या व्यवसायासंबंधी मागणी होती. याव्यतिरिक्त, कुक्कुट पालन व दुग्ध व्यवसायाची देखील मागणी केली • वारली चित्रकलेला मागणी असल्यामुळे त्याच्या प्रशिक्षणाची देखील गरज दर्शवली • नवसारीच्या काही आदिवासी भागात, PAPने माहिती दिली की त्यांना आधीच विविध कार्यक्रमांतर्गत पुष्कळ प्रशिक्षण दिले जात आहे आणि युवकांना कुठल्याही विशेष प्रशिक्षणाची आवश्यकता वाटत नाही.
<p>वलसाड</p>	<ul style="list-style-type: none"> • वारली चित्रकला • न्हावी आणि गाडी चालवणे • कपड्यांवर बटण व खड्यांचे काम • शिवण व्यवसाय • कुक्कुट पालन • दुग्ध व कूट पालन व्यवसाय 	<ul style="list-style-type: none"> • वलसाड मध्ये वारली चित्रकलेचा मागणी असल्यामुळे त्याच्या प्रशिक्षणाची अत्यंत गरज असल्याचे सांगितले. • याव्यतिरिक्त महिलांनी वलसाड आणि दादरा व नगर हवेली मधील कपड्यांच्या एकक मध्ये रोजगार मिळवण्याकरिता शिवणकाम प्रशिक्षणाची मागणी केली । • दुग्ध व कुक्कुट पालन व्यवसायाच्या प्रशिक्षणाची मागणीदेखील करण्यात आली.
<p>वडोदरा</p>	<ul style="list-style-type: none"> • बटन निर्मिती • संगणक प्रशिक्षण • सेवा क्षेत्र संबंधित प्रशिक्षण (ग्राहक सेवा, आतिथ्य सेवा, कॉल सेंटर इत्यादी) • गवंडी कामाचे प्रशिक्षण • कम्प्युटर परिचालन • प्लंबिंग 	<ul style="list-style-type: none"> • वडोदरा मध्ये प्रामुख्याने संगणक प्रशिक्षण व सेवा क्षेत्राच्या प्रशिक्षणाची गरज आढळून आली. • गवंडीकाम आणि प्लंबिंग सुद्धा वडोदरा करिता महत्त्वपूर्ण आढळून आले . • याव्यतिरिक्त सॅनिटरी पॅड निर्मिती देखील वडोदरा मध्ये महत्त्वपूर्ण आढळली

	<ul style="list-style-type: none"> व्यवसायिक प्रशिक्षण इलेक्ट्रिकल इलेक्ट्रॉनिक वस्तूची दुरुस्ती स्वच्छता पॅड निर्मिती 	
पालघर	<ul style="list-style-type: none"> अगरबत्ती निर्मिती वारली चित्रकला गवंडी कामाचे प्रशिक्षण केटरिंग बटन बनवण्याचे प्रशिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> पालघर मध्ये अगरबत्ती निर्मिती आणि वारली चित्रकलेचे प्रशिक्षणाची गरज आढळून आली. इतर प्रशिक्षणामध्ये कॅटरिंगचे प्रशिक्षण आणि गवंडी कामाचे प्रशिक्षण आढळून आले।
ठाणे	<ul style="list-style-type: none"> वाहन चालवणे केटरिंग व्यवसायिक प्रशिक्षण संगणक परिचालक टाइपिंग (स्थानिक भाषा व इंग्रजी) सॅनिटरी पॅड निर्मिती प्लंबिंग गवंडी कामाचे प्रशिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> PAP चा सल्ला घेऊन व चर्चा करून प्रमुख प्रशिक्षणाच्या गरजा शोधण्यात आल्या आहेत. ठाण्यामध्ये व्यवसायिक प्रशिक्षण प्रशिक्षणाची गरज आढळून आली ज्यात संगणक परिचालक सम्मिलित आहे आमच्या बाजूने इतर प्रशिक्षणामध्ये प्लंबिंग, गवंडी कामाचे प्रशिक्षण व सॅनिटरी पॅड निर्मिती केंद्राची सूचना आहे
दादरा आणि नगर-हवेली	<ul style="list-style-type: none"> शिवणकामाचे एकक कपड्यांवर खड्याचे काम कुक्कुट पालन व दुग्ध व्यवसाय बोल पॉइंट पेन च्या निर्मिती चे एकक 	<ul style="list-style-type: none"> दादरा आणि नगर-हवेली मध्ये प्रामुख्याने शिवणकलेचे प्रशिक्षण खड्यांचे काम आणि बोल पॉइंट पेनाचे पेनाची निर्मिती आढळून आली काही विनंत्या दुग्ध व कुक्कुटपालन व्यवसायासंबंधी देखील आल्या

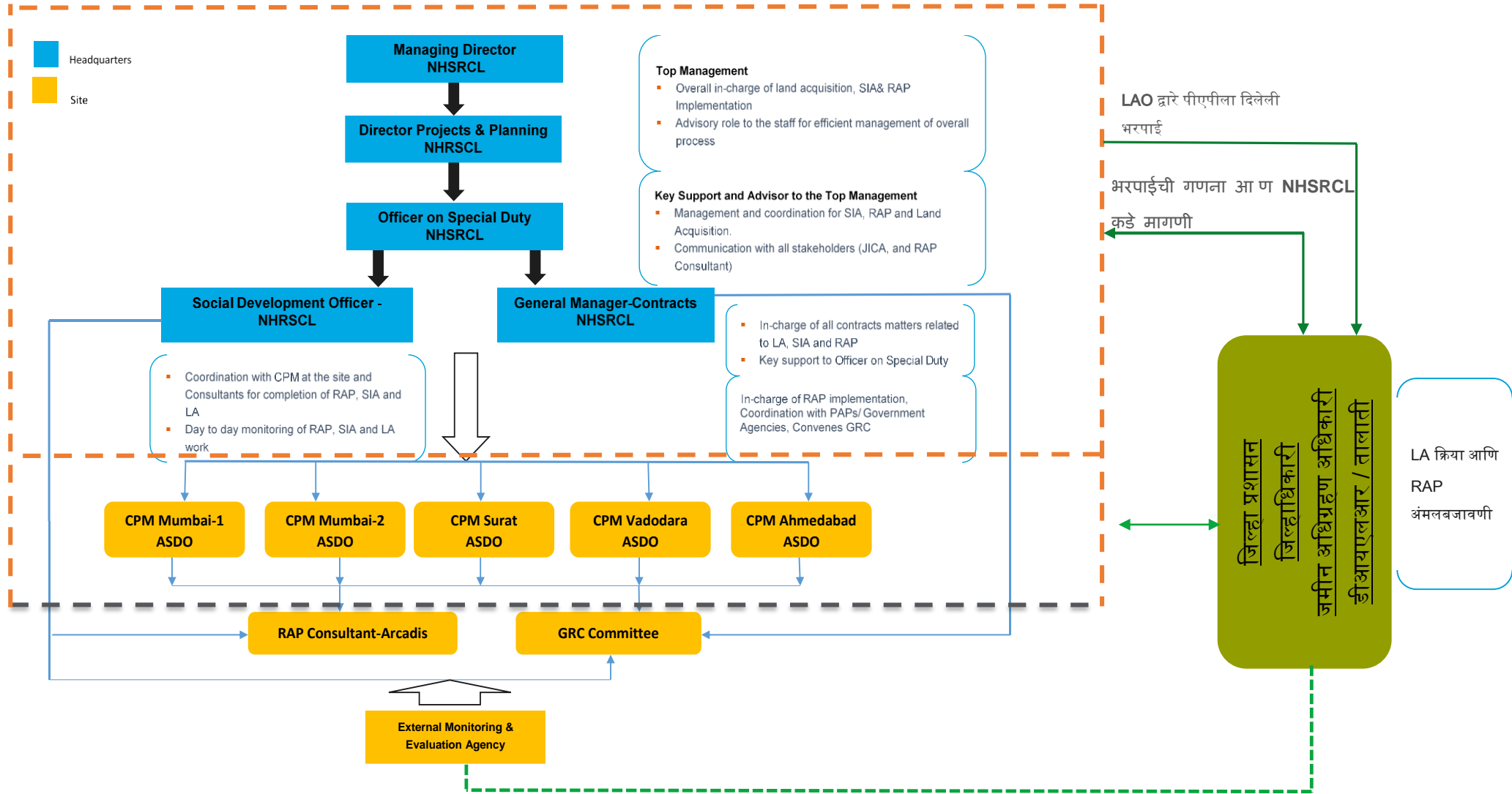
13. पुनर्वसन शुल्क

पुनर्वसन अंदाजपत्रकात प्रकल्पग्रस्त कुटुंबांना (सर्वेक्षण माहितीवर आधारित), CPRची किंमत, जमीन आणि संरचना, पुनर्वास आणि पुनर्वसन सहाय्य, आकस्मिक वस्तू इत्यादींसाठीचे अनुमानित मूल्य समाविष्ट आहे.

जिल्हा	अधिग्रहण करायचे जमीन क्षेत्र (हेक्टर)	गुणाकार घटक आणि शंभर टक्के संतवाणी 6 जमीन भरपाईची रक्कम (रुपये करोड मध्ये)	संरचनेची भरपाई (रुपये करोड मध्ये)	R&R सहाय्य (रुपये करोड मध्ये)	संमतीसाठी प्रोत्साहन - मूळ जमीन किंमतीच्या 25% (रुपये करोड मध्ये)	झाड व पिकांसाठी भरपाई जमीन किमतीच्या 2.5% (रुपये करोड मध्ये)	बाकी जमीन आणि इतर विविध खर्च जमीन किमतीच्या 10% (रुपये करोड मध्ये)	एकूण रुपये करोड मध्ये
गुजरात								
अहमदाबाद	27.22	462.53	26.43	237.19	28.91	11.57	46.25	812.88
खेडा	99.07	97.35	18.99	77.48	6.09	2.43	9.73	212.07
आनंद	47.60	64.97	85.10	18.25	5.59	1.13	4.53	179.56
वडोदरा	106.68	752.34	164.72	20.44	27.95	93.86	35.60	1094.91
भरुच	127.17	278.03	18.47	38.61	2.55	1.02	56.61	395.29
सुरत	144.04	1197.23	23.92	32.33	27.13	10.85	49.81	1341.27
नवसारी	81.16	525.02	57.46	44.84	6.33	5.68	49.94	689.27

जिल्हा	अधिग्रहण करायचे जमीन क्षेत्र (हेक्टर)	गुणाकार घटक आणि शंभर टक्के संतवाणी 6 जमीन भरपाईची रक्कम (रुपये करोड मध्ये)	संरचनेची भरपाई (रुपये करोड मध्ये)	R&R सहाय्य (रुपये करोड मध्ये)	संमतीसाठी प्रोत्साहन - मूळ जमीन किमतीच्या 25% (रुपये करोड मध्ये)	झाड व पिकांसाठी भरपाई जमीन किमतीच्या 2.5% (रुपये करोड मध्ये)	बाकी जमीन आणि इतर विविध खर्च जमीन किमतीच्या 10% (रुपये करोड मध्ये)	एकूण रुपये करोड मध्ये
							प्रशासकीय खर्च एकूण खर्चाच्या 10%	1481.39
							व्याज एकूण खर्चाच्या 12%	167.44
							R&R जागा वकासाचे अंदाज पत्र (अध्याय 6 मध्ये तपशील दिलेले आहेत)	127.83
							उदरनिर्वाह विकास आ ण IRP अंदाज पत्र (अध्याय 7 मध्ये तपशील दिलेले आहेत)	100.32
							एकूण (प्रशासकीय खर्च आ ण व्याज समा वष्ट)	16695.00

14. प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी संस्थात्मक नियोजन

आकृती-2: जमीन अधिग्रहण अंमलबजावणीसाठी संस्थात्मक व्यवस्था

15. अंमलबजावणी अनुसूची

अ. क्र.	Activity कार्य	2018					2019					2020					2021					2022					2023	2024							
		Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan - Dec	Jan - Dec			
1	जिल्हाधिकारी कार्यालय (एलओओ) आणि इतर लाइन विभागांशी समन्वय																																		
2	ग्राम नकाशे, आकृतीबंध तयार करणे आणि भू-योजना तयार करणे																																		
3	भू-योजनांना राज्यांकडे सुपूर्द करणे (जिल्हानिहाय)																																		
4	सामाजिक परिणाम मूल्यांकन (SIA) अधिसूचना जारी करणे (राज्य सरकार)																																		
5	द्वितीय भागधारक सल्ला																																		
6	अंतिम RAP अहवाल सादर करणे																																		
7	ROW चे सीमांकन आणि ROW चे खांब स्थिर करणे																																		
8	जमीन क्षेत्राचा संयुक्त मोजमाप																																		
9	संरचना आणि इतर मालमतेचे मापन आणि मूल्यमापन																																		
10	ग्राम-वार JMS फाइल तयार करणे आणि PAP च्या पडताळणी मध्ये DILR व SDOचे सहाय्य करणे.																																		
11	संबंधित विभागांसह झाडे व संरचनेची पडताळणी																																		
12	संबंधित PM/APM आणि RAP सल्लागार कर्मचाऱ्यांचे RAP कार्यान्वयन क्रियाकलापांवर अभिमुखता प्रशिक्षण																																		
13	RAP वर माहिती सामायिक करण्यासाठी जागरूकता मोहीम आयोजित करणे																																		
14	GRCची स्थापना																																		
15	TH आणि NTHसाठी पात्रता / सहाय्य मोबदला तयार करणे																																		
16	सोपीएम कार्यालयाकडून मंजूरीनंतर पात्रता काडीचे तयारी व वितरण																																		
17	PAP / PDPसाठी उच्चपुनर्संचयित पर्याय आणि प्रशिक्षण आवश्यकता																																		
18	सूक्ष्म योजनांच्या आधारावर व्यवसाय व कौशल्य उन्नतीकरण प्रशिक्षण																																		
19	सार्वजनिक मालमता संसाधन पुनर्संचयित करणे																																		
20	हस्तांतरण आणि पूर्तता अहवाल																																		

आकृती-3: क्रियाकलापानुसार अंमलबजावणीचे वेळापत्रक - फ्लो चार्ट

16. तक्रार निवारण यंत्रणा

जिल्हा, क्षेत्रीय मुख्यालय (प्रादेशिक) आणि मुख्य कार्यालय पातळीवरील PAH आणि PAP ना काही तक्रारी असल्यास त्या ऐकण्यासाठी आणि त्यांचे निराकरण करण्यासाठी तक्रार निवारण समित्या (GRC) असतील.

स्तर 1 - जिल्हा स्तरीय समिती

NHSRCL द्वारे जिल्हा पातळीवर तक्रार निवारण समिती (GRC) स्थापनेचा उद्देश सल्लामसलत करून शक्य तितक्या लवकर विवादांचे निराकरण करणे हा असेल. संबंधित GRC मध्ये जिल्ह्यातील निवासी अतिरिक्त जिल्हाधिकारी (आरएसी) / एलओओ यांच्या अध्यक्षतेखाली चार सदस्यांचा समावेश असेल. जीआरसीच्या इतर सदस्यांमध्ये NHSRCLचे मुख्य प्रकल्प व्यवस्थापक (सीपीएम) किंवा उप सीपीएम आणि PAP प्रतिनिधी (संबंधित गावा / शहरी भागातील निर्वाचित प्रतिनिधी) आणि सहाय्यक सामाजिक विकास अधिकारी यांचा समावेश असेल. लिखित तक्रारी GRC कडे सल्लागाराद्वारे निराकरण करण्याकरिता आणल्या जातील. RAP सल्लागार PAPला GRCसमोर आपले प्रकरण सादर करण्यास आवश्यक ती मदत देईल. जीआरसी 15 दिवसांच्या आत तक्रारीला उत्तर देईल. GRCची पहिली बैठक बोलावल्यानंतर GRC महिन्यात एकदा भेटेल. तथापि, तक्रारींची संख्या अधिक असल्यास महिन्यात दोनदा भेटली जाऊ शकते. तक्रारीच्या तारखेपासून दोन महिन्यांत PAPच्या तक्रारीचे निराकरण झाले पाहिजे

RAP सल्लागाराने एक नोंद-वही वापरावयास हवी ज्यात खालील गोष्टी नोंदविल्या गेल्या पाहिजेत:

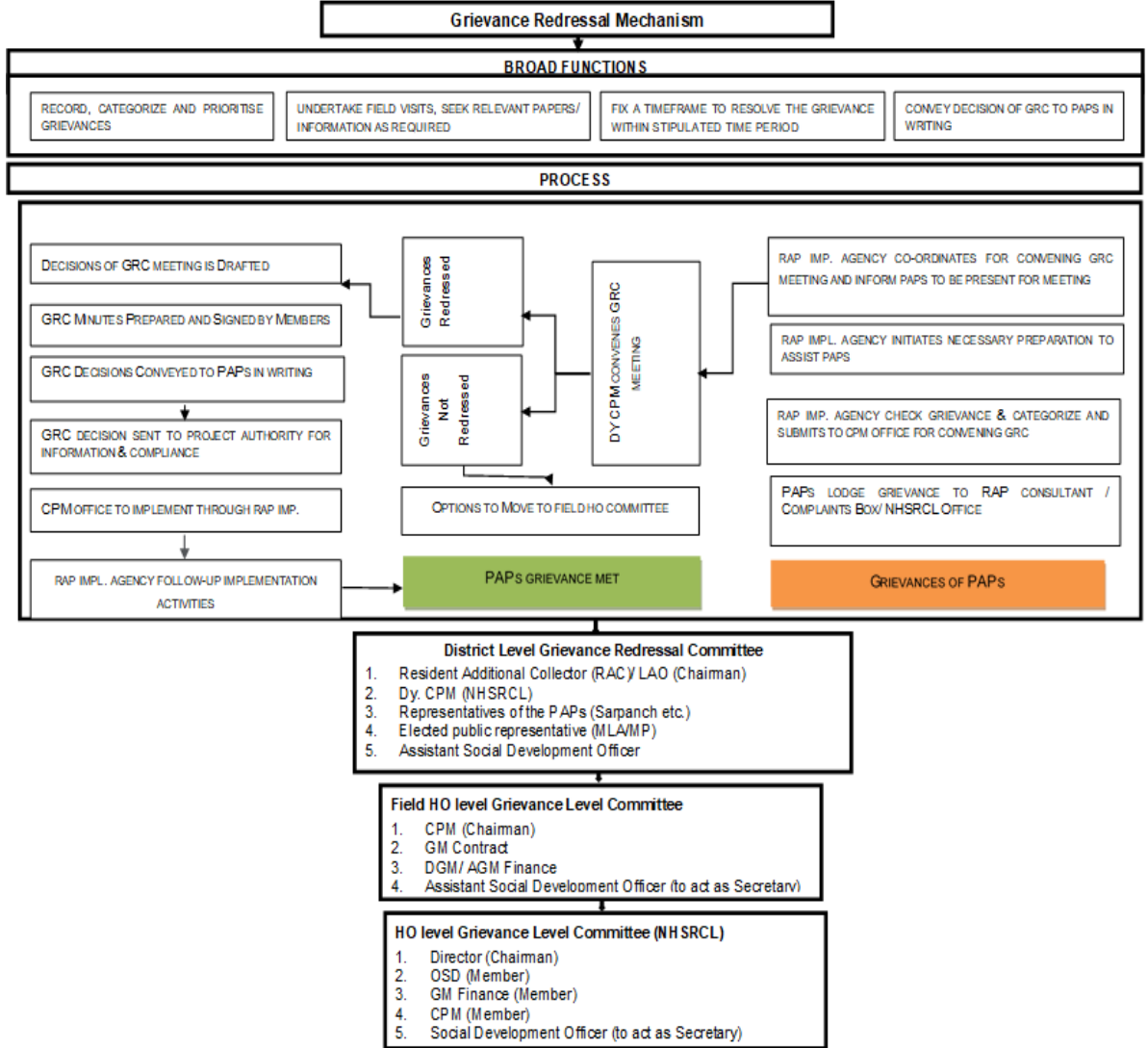
- तक्रार मिळाल्याची तारीख
- ज्या दिवशी तक्रारीवर चर्चा झाली
- पुढील आवश्यक क्रिया
- तक्रारीच्या पुढील सुनावणीची तारीख
- तक्रारीचे निवारण करण्याची तारीख
- PAP ना सूचना दिल्याची तारीख

PAP तक्रार निवारणसाठी GRC, LAO, RAP ला विनंती करू शकतात.

तक्रारींना प्रभावीपणे संबोधित करण्यासाठी जिल्हा पातळीवरील GRC मध्ये PAPचा प्रतिनिधी आणि निर्वाचित प्रतिनिधी सदस्य म्हणून असतील. NHSRCLच्या विनंतीनुसार सक्षम प्राधिकरण (राज्य) कडून कार्यकारी आदेशाद्वारे GRCची स्थापना केली जाईल. CPMद्वारे RAC आणि जिथून तक्रार दाखल झाली आहे अशा संबंधित गाव अथवा नागरी विभागात निवडून आलेल्या प्रतिनिधी बरोबर सल्लामसलत करून GRC बोलवली जाईल. संबंधित तक्रारीकरिता, सचिवालय सहाय्य,

साइट भेटीसाठी सुविधा इत्यादीं संबंधित CPM कार्यालयाद्वारे पुरविली जातील. PAPच्या सर्व तक्रारी RAP सल्लागारांद्वारे नोंदविल्या जातील आणि निवारणसाठी GRC समोर सादर केल्या जातील. RAP सल्लागार GRC पुढे PAP ना त्यांच्या तक्रारी सादर करण्यासाठी मदत करील. PAP त्यांच्या तक्रारींचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी ग्राम पंचायत आणि ग्राम नेत्यांकडून मदत घेण्यास पीएपी त्यांच्या तक्रारींचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी ग्राम पंचायत आणि ग्राम नेत्यांकडून मदत घेण्यास सक्षम असतील. असतील.

तक्रार निवारणासाठी विस्तृत प्रवाह-पत्र खाली सादर केले आहे:

आकृती-4: तक्रार निवारण यंत्रणा

स्तर 2: प्रादेशिक स्तरीय समिती

जिल्हा पातळीवर निराकरण न केल्यास PAPच्या तक्रारी ऐकण्यासाठी आणि त्यांचे निराकरण करण्यासाठी फील्ड हेड ऑफिसमध्ये तक्रार निवारण समिती देखील असेल. फील्ड हेड ऑफिसकडून

प्राप्त झालेल्या तक्रारी थेट निराकरणासाठी संबंधित CPM कार्यालयात पाठवल्या जातील. फील्ड हेड ऑफिस पातळी समितीमध्ये CPM, GM (करार), DGM / AGM (वित्त) आणि सहाय्यक सामाजिक विकास अधिकारी यांचा समावेश असेल. CPMद्वारे बैठक बोलावली जाईल.

स्तर 3: मुख्य कार्यालय स्तरीय समिती

जर प्रादेशिक पातळीवर तक्रारीचे निराकरण झाली नाही तर ती तक्रार मुख्य कार्यालयातल्या तक्रार समितीने द्वारे प्राप्त केली जाईल ज्याची अध्यक्षता संचालक, OSD करतील आणि या समितीमध्ये GM वित्त, CPM आणि सामाजिक विकास अधिकारी सदस्य असतील. त्यांचे प्रकरण सादर करण्यासाठी PAP ला बैठकीमध्ये **दूरचित्रवाणी परिषद (Video Conferencing)** द्वारे उपस्थित राहण्यास विचारले जाऊ शकते.

17. निष्कर्ष आण अग्रे षत मार्ग

जमिनीचे अधिग्रहण आणि RAP ची अंमलबजावणी पुनर्वसन आणि पुनर्वास कायदा (RFCTLARR कायदा 2013), संबंधित राज्य कायदे आणि सरकारी अधिसूचनेद्वारे पारदर्शक पद्धतीने केली जाईल. जपान इंटरनॅशनल को-ऑपरेशन एजन्सी (JICA) च्या वातावरण आणि सामाजिक परिणामांवरील मार्गदर्शक तत्वांची मदत घेऊन बनवण्यात येईल.

आदिवासी जन योजना आणि ग्राम विकास योजना स्थानिक रहिवाशांना मूलभूत सुविधांमध्ये सुधारणा व त्यांच्यासाठी मालमत्ता तयार करणे या उद्देशाने बनविण्यात आलेली आहे. इतर अनुसूची 5 क्षेत्रासाठी, NHSRCL विविध आदिवासी विकास कार्यक्रमांचा भाग म्हणून प्रकल्प प्रभावित लोकांना समाविष्ट करण्यासाठी जिल्हा आणि राज्य प्राधिकरणांच्या आदिवासी विकास अधिकार्यांशी समन्वय साधेल आणि त्यांना त्यातून फायदा होईल हे सुनिश्चित करेल.

ज्या PAPच्या संरचनेवर प्रकल्पामुळे प्रभाव पडत असेल त्यांच्या पुनर्वसन व पुनर्स्थापना साठी पर्यायी जागा व त्या जागेत विविध सुविधा उपलब्ध करून देण्याचा सर्व खर्च NHSRCL द्वारे करण्यात येईल. विस्थापित कुटुंबांना भरपाई रक्कम दिली जाईल. प्रकल्पग्रस्तांना आय पुनर्निर्माण योजना विकसित केली गेली आहे आणि भरपाई व R&R सहाय्य इत्यादी व्यतिरिक्त प्रकल्प प्रभावित व्यक्तींसाठी उत्पन्न पुनर्वसन आणि आजीविका पुनर्वसन पुनर्वसनासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षणाचा देखील समावेश आहे.

सर्व व्यवहार्य पर्यायांचा शोध घेत जमिनीचे अधिग्रहण टाळत किंवा कमी करत व अवांछित पुनर्वास कमी करण्यावर भर देण्यात येण्यासाठी अंमलबजावणी दरम्यान आवश्यक काळजी घेतलेली आहे व घेतली जाईल आणि प्रभावित कुटुंबांच्या सक्रिय सहभागाने त्यांना पुनर्वसन योजना व पुनर्वसन प्रक्रियेच्या त्वरित अंमलबजावणीकरिता सर्वतोपरी सहाय्य केले जाईल.